

ELŐSZÓ

Még most is látom a tekinteted, ahogyan rám néztél és búcsúztál. Nem tudtam igazán, hogy búcsú, de valahogy éreztem, hogy több mint egy soha-viszont-nem-látás. Még mindig érzem, ahogyan néztél, látom magam előtt, ahogy léptél felém, ahogyan nyújtottad a kezed, és ahogyan kérted, hogy ne így legyen. Hagytam, hogy elmenj.

Most szeretnék elengedni.

De nem megy.

Itt vagy velem. Örökké. A szemed, a szád, a bőröd

...

a lelked bennem él örökké.

Tovább.

Naplót vezettem az elmúlt esztendőkből. A kapcsolatunkról, arról, amit gondoltam, hogy történik velem. Velünk. Az irrealitásról, ami közöttünk zajlott.

Vezettem a naplót. Néha rendetlenül. Néha precízen.

Mindez éppen a lelkiállapotomtól függött, hogy elhanyagoltam vagy megosztottam vele szinte minden gondolatomat. És függött attól is, hogy mennyit voltál épp velem.

Titokban, mégis rendíthetetlenül írtam le a gondolataimat és az érzéseimet.

Írántad. Örökké.

Neked. Rólad.

Gondolati foszlányok ezek. Érzelmi értekezések. Magammal. Mégis neked. Csak Neked.

Valamiféle sorvezetőnek szántam. Sorvezetőnek az érzéseimről az adott pillanatban. Talán azt reméltem, hogy a sorok között egyszer kirajzolódik számomra az igazság. Vagy legalábbis annak egy pillanata.

Annak reményében, hátha valaha eljut hozzád.

Hozzád.

Neked.

* * *

Minden vágyam az volt, hogy kicsit belelássak a lelkedbe, a gondolataidba. Reméltem, soha nem tudod meg, de most leírom, hiszen nincs veszítenivalóm. Már elveszítettem mindent.

Téged.

Egyszer, mikor túrázni mentél, elővettem a naplódát és beleolvastam.

Akkor nem értettem. De egy életre megjegyeztem.

Örökre belevestem minden szavát az emlékezetembe. És ez csak a naplód első oldala volt. Tovább nem is bírtam volna olvasni. Nagyon fáj.

Mindig fájni fog.

„Minden bagoly huhogása vészesen emlékeztet arra, hogy már nem él. Minden huhogás még mélyebben belém marja a fájalmát annak, hogy már nem fog élni többé. Mellette kell, hogy legyek.”

És ez vagy Te, Milé. Minden szava ennek a néhány sornak.

Bár néha az volt az érzésem, hogy még kevésbé ismerlek. Téged, akit annyira szeretek. De kit szeretek akkor valójában? Nem is ismerlek. Nem is ismertelek soha.

Utaztál.

Utaznod kellett.

* * *

„Miért törlöd ki?”

„Mert minden sor, minden betű az adott pillanatnak szól. Az adott pillanatban beragyogja a lelkem minden szegletét. Boldoggá tesz és jelentőségteljessé válik általa a pillanat. ... És én is.”

„Akkor mégis miért törlöd ki?”

„Mert a pillanat múlásával újra olvasva ugyanazok a sorok és gondolatok nevetségessé válnak és képesek megmérgezni az emlékek különös báját. Ami simogatott, az fájni fog, ami fáj, az szálnalmas lesz. És általuk átíródik a sok szép emlék, amit olyan nagyon féltve őriztem odabent.”

„Mindet kitörlöd?”

„Mindet. Az emlékeim közül is. Csak az érzésre próbálok emlékezni. Arra az érzésre, amit akkor éreztem, amikor olvastam. Azt hiszem, szeretek felejteni. Legalábbis, szeretnék. Felejteni tudni kell.”

Közben könnyes lett a szemed – tisztán emlékszem – és elfordultál.

„Tudni kellene” – megvontad a vállad és teljesen hangulatot váltottál. Ez jellemző volt rád. Majd folytattad.

„Ebben segít a törlés gomb. Szeretem. Olyan, mintha egy radírral botorkálnék az emlékeim között és gondosan megválogatnám, hogy csak a szépre emlékezzek.”

Egyetlen szavad sem volt igaz. Szenvedtél. Legbelül olyan fájalmat éltél meg, amit mások már el sem viseltek volna. Rajtad persze semmi nem látszott, csak az érződött, hogy képtelen vagy bárkit is közel engedni magadhoz.

„Miért nem szeretsz engem?” – kérdeztelek.

„Szeretek.”

Soha máskor nem mondtad ezt nekem. Sem előtte. Sem utána. Akkor sem nekem szólt. Úgy érzem, üres szó volt abban a pillanatban, semmi több.

„Látom, hogy fáj valami.” Mást nem mondtam, mert nem tudtam mást mondani.

„Hidd el, szeretném, ha másként lenne. Minden nap teszek érte, hogy másként legyen. Fogom a rádióm és kóborlok körös-körül az emlékeim között és törlöm őket. Vagyis törölném. Erősebben fogom a rádiót és kényszeresen húzgálok ide-oda, de valahogyan vannak helyek, ahol másként fogott a ceruza. Ne haragudj. Próbálkozom tényleg. Aludnom kell.”

Persze egy percre sem jött álom a szememre aznap este. A lélegzetvételedből ítélve Neked sem.

* * *

Milé, mindig is hittél és hittel dolgoztál. Szerettem a lelkesedéset. Hittel öleltél, hittel rajzoltál és hittel írtál. Hittél a sorsban, de sohasem szeretted. Sem engem. Sem más.

Így gondoltam.

Az egyetlen dolog a Földön, amiben sohasem hittél, az a szerelem volt. Már nem. Szeretni különben tudtál nagyon, ezt tudom. Szeretted mindent, ami körül volt Téged. Vigyáztál rájuk, ragaszkodtál hozzájuk, mert egyszerűen szeretted őket. Emlékszem, milyen makulátlan állapotban tartottál egy-két számodra fontos, sok-sok éves tárgyat. Főként ahhoz képest, hogy mennyire rendetlen voltál. Különösképp nő létedre.

Tudom, hogy nem a tisztasággal volt a baj, mert azt elvártad a környezetemben. Talán túlságosan is. Szerintem egyszerűen csak nem tudtál olyan tempóban pakolni magad után, mint amilyen sebességgel gyártottad a rendetlenséget magad körül. Pedig engem általában nagyon idegesített ez a tulajdonság. De valahogy a Te rendetlenségedet szerettem. Követtem valamiféle logikát, amelyen keresztül picit beleláttam a lelkedbe. És minden vágyam ez volt. Csak erre vágytam.

Ezt most nem is tudom, miért írtam le, de valahogyan kikíváncszoltam.

A rendetlenséged valójában szerintem és utólag átgondolva abból fakadt, hogy mindig egyszerre több dologgal foglalkoztál. Egyetlen elfoglaltság soha sem kötött le. Sőt! Halálosan untatott. Gondolj bele, hogy az elmúlt években hányszor volt, hogy csupán egy munkahelyed lett volna? Nem sokszor. A koncentráció teljes hiánya tükröződött életed minden mozzanatában és percében. Mintha mindig valahol máshol jártál volna; egy másik bolygón, egy másik dimenzióban, egy másik életben.

Soha nem emlékeztél arcokra, nevekre, helyekre. Mentünk az utcán. Gyakran rád köszöntek. Mosolyogtál és visszaköszöntél. Váltottatok pár szót.

„Ki volt?” – kérdeztem, de csupán az esetek elenyésző részében volt fogalmad, hogy valójában kivel beszéltél. Ezt mindig láttam a tekintetedben, de nem csak azt, hogy nem tudtad, kivel beszéltél, hanem azt is, nem is érdekelt, hogy nem tudod. De nem zavart és tényleg nem is foglalkoztatott. Akár egykor a szeretőd is lehetett volna. Nem számított neked. Soha.

Elmúlt, véget ért. Ahogy sokszor kifejtetted.

Hedonizmusod sokszor abban merült ki, hogy elvetted, ami jár neked és továbbálltál. Tudom, hogy nem akartál megbántani senkit, de nem tudtál másként viselkedni. Ezen tulajdonságod egyfajta érdektelenségből fakadt. Sőt, nem is közömbösség volt ez talán, hanem csak egyszerűen fejben mindig mással voltál elfoglalva.

Fejben.

Amúgy szerintem ritka értelmi képességekkel rendelkezel. Múltkor véletlenül ráakadtam egy leveledre, amit nálam hagytál. Nem is tudtam, hogy tagja vagy a Mensának. De Neked ez sohasem számított. Számodra mindez apróság volt, tudom. Pedig nem az, hidd el, mindössze az emberek kevesebb mint két százaléka mondhatja el magáról ugyanezt.

Gyakran nem emlékeztél rá, hogy miért indultál el otthonról és egyáltalán merre is tartottál. De igazából akkor már nem is számított, hiszen addigra – mire végiggondoltad volna – már akadt egy újabb cél. Az előző pedig már úgysem volt fontos.

Akár egy perc alatt egy komoly probléma is képes volt eltörpülni az életedben. Amit az egyik pillanatban életbevágóan fontosnak ítéltél meg, annak az ügynek a jelentősége a következő percben képes volt teljes mértékben szertefoszlanivalni vagy akár köddé válni. Sőt, már nem is emlékeztél rá, hogy valaha lényeges lett volna

számodra mindez. Akárcsak egy kidurrant buborék.

Ilyen vagy Te, Milé.

Szereted az életet. Imádsz élni, éled az életet, habzsolod az élményeket. Legalábbis a környezeted így ítélte meg állandóan nyüzsgő, megállni képtelen létedet. Jöttél, mentél, utaztál, láttál; egy szóval: éltél. Ismerőseid mindig nagy élvezettel figyelték körülötted az eseményeket, szinte mások életét is megtöltötted élménybeszámolóiddal, gondolataiddal.

Gondolataiddal különösképp.

Mert nagy gondolkodó vagy, Milé. De ezt tudtad Te is. Olyan tudás van a birtokodban, amely szinte kifogyhatatlan ötletekben, eszmékben.

És csak gondolkodtál, gondolkodtál és építetted tovább mindazt, ami a Tied, és ami a Tied is marad hosszú életeken át: a rengeteg megszerzett tapasztalat, élmény, történes. Minden találkozásból, új ismeretségből még egy picit hozzá tudtál tenni a tudásodhoz. Ami a rendkívüli volt, hogy olyan szintetizáló képességgel rendelkezel, amely lehetővé teszi számodra, hogy napról napra bővítsd horizontodat. És ami a legrendkívülibb, hogy másokét is. Ezért szerettelek annyira.

Ezért is.

A folyamatos újért. A mindennapos megújulásért.

Személyiséged alkotóelemei olyan összetett képet mutattak, amelyet soha senki nem volt képes megérteni körülötted. Vagy egyáltalán befogadni.

Én sem. Talán, én sem.

Én sem értettem, leginkább elfogadtam. Talán éppen emiatt örök kívülálló maradsz minden közegekben: a családban, a baráti társaságokban, a munkahelyi környezetben. De talán nem is akartál sohasem tartozni sehova. Vagy lehet, hogy mindig is csak egy helyre tartoztál szívben és lélekekben, csak nem osztottad meg ezeket az érzéseket senkivel.

Irtóztál a tömegetől, az átlagostól, a szokványostól, a közönségestől, a hagyományoktól, a szürkeségtől, de leginkább a rutintól.

Mindig orvos akartam lenni. De miattad fordultam az emberek lelke felé. Hogy megértssem őket. Hogy megértsenek. Miattad szerettem és választottam a pszichológiát. Érted. Mert Te is szeretted. Csak Te az orvosi egyetem nélkül is értetted.

Én kevésbé. De próbáltam.

De minden, amit már úgy gondoltam, értek és tudok, veled kapcsolatban csődöt mondott. Pedig jó orvosnak tartanak. Én pocskéknak érzem magam. Pocsékul érzem magam.

Nélküled.

De ez a napló most nem rólam szól. Rólad, Milé. Rólad.

Az egész életem Rólad szól.

De nem voltál Te még a kapcsolataidnak része sem. Úgy gondolom, nem igazán adtál bele sokat egyik szerelmi viszonyodba sem. Vagyis beleadtad a személyed, a lelkesedésed és legfőképp a szenvedélyességed, de a szívedet sohasem. Megkockáztatom, áldozatot nem hoztál volna soha senkiért.

Korábban nem értettem, miért. Senki sem értette, miért. De utólag átgondolva a történeteket, teljes a kép.

Már értem. Nem értem, másért.

Mást szeretted.

Te is érzékelted, hogy a külvilág csakis azt látta belőled, hogy sok mindennel nem törődsz. A szerelmeiddel sem. Csupán azt látták – hogy is láthattak volna többet –, hogy nagy hévvel belebonyolódsz újabb és újabb szerelmi kalandjaidba, majd egy vállrándítással ki is szállsz belőlük. Ezt látták a kívülállók.

Ennyit.

Közben – tudom – minden egyes kapcsolatban eltöltött napot megszenvedted. Szenvedted a rabságtól, amit egy kapcsolat nyújtott Neked. Értékeltem minden napot, amit velem töltöttél. Éppen ezért.

Minden egyes kapcsolatodban fuldokoltál, kapkodtál a levegőért és vágytál a fényre. Nem tudom, megfigyelted-e valaha, hogy még a fényképeken is szinte mindig egy kissé felfelé nézel. Szinte észrevehetetlen, de mégis inkább felfelé, mint egyenesen.

Kifelé. El onnan.

Hiába részesültél végtelen szerelemben és odaadásban, magányos voltál a kapcsolataidban. Ezért sem érezted magad szabadnak. És utólag már értem, hogy mindezek felül minden mozdulatban egy férfit kerestél. A férfit. Őt.

Mégsem találtad.

Nem tudom, hogy igazán akartad-e valaha, hogy ez másként legyen. Mármint, hogy mást is keress és láss.

Egyet tudok, én semmi mást nem akartam. Csak Téged.

Ezen az egyedülletérzésen egyik kapcsolatodban sem tudtál felülkerekedni. Pedig azt hittem sokáig, a mienk más.

Persze csak szerettem volna hinni. Mindent megadtam neked, ami számodra fontos volt. Nem kérdeztem, hova mész, nem kérdeztem, mikor jössz, ha hívtál, mentem veled, ha nem, engedtelek. Mégsem tudtam pótolni a szívedben azt az űrt, amit egy régi emlék okozott. Persze neked ő nem emlék volt.

Hanem minden. Minden, ami teljessé tette az életed. Akkor.

De most most volt.

Mindig tisztában voltál vele, hogy különböző lelki elveknek, érzelmi tartalmaknak, tudati jelenléteknek köszönhetted azt, hogy a szíved olyan nagyon és féltve őrizted. Olyan szabadnak tűntél, mint semelyik másik nő, sőt, semelyik másik ember, akit valaha ismertem. Mégis Te voltál a legkevésbé szabad. Pedig a szíved tényleg olyan hatalmas volt és olyan nagyon várt egy befogadó, egy elfogadó, egy támogató, egy ösztönző, egy magasba repítő társra. Nem akartad Te mindazt a szeretetet őrizni, amit magadban rejtegettél. Dehogy! Csak vártál egy szívre, hogy pótolhasd azt az elveszített másikat.

Minden emberi kapcsolatod hozott valami újat az életedbe. Mert nem mondanék igazat, ha azt állítanám, hogy nem. Mindegyikből nyertél erőt – amely hatott az érzelmeidre, a pszichédre, az életedre – a szellemi és a lelki kihívásokhoz.

Olyan meggyőző életet éltél, amely elhitette a környezeteddel, hogy teljes az életed. Sőt, időnként saját magad is elhitted ezt. Közben magányos voltál. Végletekig és végtelenül magányos. De csak legbelül. Éppen ott, ahol a legnagyobb szükséged lett volna egy társra. De a társ már nem volt melletted. Rá kellett, hogy döbbenjek egy idő után, mellettem éppen olyan magányos voltál, mint bármely más kapcsolatodban.

A megélt történéseket olyan áhítattal és lendülettel mesélted másoknak, hogy még a hallgatóság is teljes lelki

azonosuláson ment keresztül. Majd a találkozó után hazamentél, bezártad az ajtót, elfordítottad a kulcsot és visszazuhantál a realitás magányába. Vagy inkább a magányos realitásba.

Nem tudom, emlékszel-e, amikor egyetlenegyszer nem bírtam ki, hogy ne kérdezzem meg, mi történt, mert különösen zaklatottnak láttalak.

„Milé, tudok neked segíteni valamiben?” Félttem. De megkérdeztem.

„Köszönöm, de nem hinném.”

„Miért nem?”

„Mert nem akarlak megbántani.”

„Segíteni szeretnék.”

„Ez fájni fog.” Elsírtad magad. Ezt a luxust ritkán engedted meg magadnak, hogy sírj előttem. Pedig szerettem, ahogyan sírsz. Szerettem, ahogyan végiggördültek a könnycseppjeid az arcodon és rázuhantak a mellkasodra. Hallottam őket zuhanni. Mindet. Egyesével. Lehullani, majd beleolvadni a ruhádba és a hosszú hajszálaid aljába. Hallottam.

„Nem baj, hátha könnyít rajtad” – folytattam, s közben utáltam magam, hogy belekezdtem.

„Rendben. Te akartad.” Felém fordultál. Nagy levegőt vettél. Majd elkezdted.

„Pétert nem ismered.” Hogyan is ismerhettem volna, nem ismertem szinte egyetlen férfi ismerősödet sem. „Az egyetemi évek óta – és alatta is – nem igazán tudtuk, hogy mit kezdjünk egymással. Talán az volt mindig is a baj, hogy túlságosan egyformák vagyunk. Mindenben. De ezt úgy értsd, hogy mindenben.”

Nem tudtam, milyen lehet egy férfi, aki annyira hasonlít Rád, mert én száz százalékgig a nőt láttam magam előtt, mikor Rád néztem. Akkor is. Semmi másra nem tudtam gondolni, csak arra, hogy mi ketten mennyire különbözőek vagyunk, így biztosan mindig ez a különbözőség állhatott közöttünk.

És még ezer más dolog.

Vagy csak egy ember? Közben folytattad. Megszakítva ezzel a gondolatomat. Már nem is tudom, mit bántam jobban abban a pillanatban. A feltoluló érzéseimet vagy, hogy megkértelek, mondd el, mi bánt.

„Azóta is találkoztunk és találkoztunk. Persze már évek óta nincs közöttünk semmi, de mégis egy jelentős részt követel a mai napig a szívemben. Magam sem értem, hogy miért. Pár hónapja is azt mondta, hogy soha nem találkozott ilyen nővel, aki akkora hatást gyakorolt volna rá, mint én.”

Azt sem tudtam, hova néztek zavaromban. Te is elfordultál tőlem. De legalább zavart, hogy velem ilyenekről kell beszélned. Ezt kedvező jelnek vettem.

„Most pedig felhívott, hogy találkozzunk.” Akkor már teljesen rosszul voltam.

„Elköltözik.”

„Hova?” – kérdeztem megkönnyebbülten. Sóhajomtól szinte a szoba is fellélegzett. Persze mindezt próbáltam mélyen titkolni, amennyire csak lehet, mert láttam a szomorúságot és a nyomást a szemedben.

„Nagyon messzire. Azt mondta, nem bír velem egy városban élni. És ez annyira bánt engem. A legrosszabb, hogy nem tudom, hogy miért bánt. Nagyon régen voltam ennyire szomorú. De talán ez nem is az a rossz szomorúság, hanem valami egészen különlegeset érzek most. Valami megfeythetlent. Valami megmagyarázhatatlant. Szeretnék most egyedül lenni. Ne haragudj.”

Szívesen hagytalak ott, mert végül is semmi rosszat nem hallottam. Sőt. De azt azért nehéz volt felfogni, hogy micsoda hatást válthattál ki ebből a férfiből, hogy elment a városból miattad. Messzire.

Akkor és most elítéltem magam az érzésért és a gondolatért, hogy örültem.

Örültem.

Milyen sokszor előfordult, hogy hazajöttél, bezárkóztál és órákig elő sem jöttél. Mindig tudtam, amikor férfinál jártál. De azt is tudtam, hogy egyik sem érdekelt Téged.

Elvonultál a szobádba. A szobába, ami csak a Tied volt. A szoba is.

Majd haladtál tovább az úton. Előre. Jól érezted magad ezen az úton. Túl jól. Csupán az bántott, hogy nem ismeresz senkit, akit szeretnél, hogy veled tartson. De talán nem is volt senki, aki ezt meg tudta volna tenni. Pedig az volt az út, ahol szabadon mozgottál, szabadon lélegeztél. Csak haladtál előre. Néha bekapcsolódtak férfiak az életedbe – ahogyan én is –, majd gyorsan kikapcsoltad őket onnan. Szerencsére én – másokhoz képest különösen – sokáig voltam része az életednek. Minden vágyam az volt, hogy veled tarthassak, végig az utadon.

Végig.

Mint a távirányító kikapcsoló gombja, úgy működtetted érzelmeidet. Klikk, és már ott sem voltál abban a kapcsolatban.

Nem értette senki, hogyan bírom veled.

Azt sem értették, Te miért voltál velem.

Érthetetlen.

Amennyire tudtál lelkesedni, annyira lettél hűvös egyik napról a másikra. De akár egyik percről a másikra is. Mert nem tudtad elválasztani a szeretetet, a szerelmet a vágytól.

Mindig vágytál: vágytál a szerelemre, vágytál az ölelésre, vágytál a nevetésre. Azt hitted, folyton és örökké szerelmes vagy. De nem volt ez sohasem több pillanatnyi váagnál. Így Te magad sem értetted, hová lett az erős érzés, ami még pár órával azelőtt átjárta az egész lelked.

Elmúlt, mert megkaptad. Megkaptad és elmúlt.

És milyen nagyon szenvedtél minden alkalommal, mikor kihúlt benned a vágy, mert nem értetted, mi történik és főként nem értetted, hogy miért. Külső szemlélők mindig azt hitték – talán a barátok is –, hogy szórakozol a férfiak szívével. Közben Te magad szenvedtél a legjobban. Mert csalódnod kellett minden egyes alkalommal. Csalódnod önmagadban, az érzéseidben, a szerelemben. Minden szakítást kudarcként éltél meg. És megannyiszor szakítottál. Pedig bizonyára csak töredékéről tudok a szakításaidnak. Csalódtál, mert hitted, hogy még egyszer érezheted ugyanazt.

Ugyanazt. Amire vágytál.

De minden egyes érintésedben, sóhajodban éreztem ezeket a kudarcokat. És éreztem azt is, amikor fellángoltál. Olyankor sokkal érzelmesebb voltál velem is. Teljesen máshogy értél hozzám olyankor, szinte izzott minden mozdulatod. Egy teljesen új világ nyílt meg előttem ezekben a pillanatokban. Utáltam, hogy mást szeretsz, de szerettem, hogy szerettél engem is. Bántott, hogy mást is érintesz, viszont nem tudtam volna az érintésed nélkül tovább létezni.

Egy nagy talány volt mások számára az életed. De bizonyára saját magad számára is. Én azt hittem, értem.

De tévedtem. Nem értettem semmit.

Egyáltalán semmit.

Bár mindig tudtad, hogy mit akarsz, mégis apró széláramlatok is képesek voltak elsodorni az utadtól. Mindent megtettél a céljaidért, és mégis a cél előtt gyakorta elfordultál és egy másik irányba indultál. És ugyanolyan lendülettel és ugyanolyan meggyőzően, ahogyan a korábbi célokat követted.

Ezt gondoltam én.

Közben nyílegyenesen tartottál a célod felé. Csak én nem láttam. Mert nyilván nem akartam látni.

* * *

Itt vagyunk Isztambulban. Éppen alszol.

Én írok. Írok most is. Hozzád, pedig csak egy karnyújtásnyira vagy tőlem. Mélyen alszol.

Ez a város megbabonázott mindkettőnket. E különleges kulturális, művészeti központ Téged is levett a lábadról. Történelmi, építészeti sokszínűsége magával ragadó. Isztambul csodálatos.

És Te is az vagy, Milé.

Örültem a távolságnak a belváros és a lakás között. Örültem, mert közel volt és sétálhattunk. Örültem, mert távol volt és így kellemesen hosszú lehetett a séta.

Bárhová képes voltál elgyalogolni.

Neked a távolság sosem számított.

Én pedig mentem veled. Legalább oda. Néha elindultunk az egyetemedhez, de mikor odaértünk, hang nélkül mentünk tovább.

„Nekem séta közben jönnek igazán a gondolatok.” Ezt mondanod sem kellett volna, mert minden lépésednél láttam az arcodon az egyre betelő fehér papírok sorait.

„Séta közben sorra kötöm a csomókat a zsebkendőmre, hogy egy gondolatot se felejtsek majd el papírra vetni. A csomók amúgy még meg is volnának, csak éppen nagy valószínűséggel a zsebkendőt hagyom el egyfolytában” – folytattad az egyik utunk közben a monológodat. És közben neveltél. Nagyon szerettem, ahogyan nevelsz.

Mindig csak írtál és írtál. A gondolataidban. A könyvedet fogalmaztad. Úgy hitted, ha megírod, túl leszel rajta.

Én pedig sétáltam veled.

Mindig, amikor csak alkalom adódott.

Szeretted, ha veled sétálok.

Szerettem volna, ha már túl vagyunk azon a könyvön.

És számtalanszor rádöbentettél, hogy nem csak a gondolat, hanem a sok emlék is hogy elhalványul. Már nem emlékeztél a város orrfacsaró bűzére, a járdákon csordogáló gyanús folyadékokra, arra, hogy attól még, hogy zöld a lámpa, nem biztos, hogy nem ütnek el a gyalogosátkelőn.

Olyannyira nem volt ez biztos, hogy hiába haladtunk át az első autó előtt, a mellette lévő sávban vagy a másik irányból érkező forgalom egyáltalán nem biztos, hogy megállt. És akkor ott ragadtunk a sávok között és vártunk. És reméltünk. Hátha valakiben felcsillan a jóindulat apró szikrája és felötlik benne a felismerés a jóra. A jóra, hogy átengedjen.

Mert talán a gyalogos is tart valamerre.

Isztambulban a közlekedési káosz igazán különleges hangulatot teremt. Abszolút demokrácia van, ilyen máshol talán nincs is a világon. Mindig az van, amit a többség akar. Egy egyirányú utca arra egyirányú, amerre éppen többen tartanak.

Mi is csak haladtunk az utunkon. Órákon át, városrészeket át, meg nem állva. Úgy tűnt, tartunk valamerre. Mi is.

Szerettem ezt az érzést.

Vissza akartál térni a városba, ahol tanultál. És ahol szerettél. Azt gondoltam, ez az út segít neked, hogy megírd a könyved.

Veled tartottam. Ide is.

És nem emlékeztél. Az utadat végigkísérő füttykoncertekre és a füled mellett el-elsikló bókokra sem, pedig biztosan nem lehetett ez másként akkoriban sem.

Mindig utáltad, ha idegenek hozzád szólnak.

Borzasztó is volt az a két hét meg nem is. Szenvedtél tőle és élvezted is.

És én is.

De közben a felszínre nyomakodó emlékek előtörtek olykor és óvatlan pillanatokban elhagyták a szádat.

„Nagyon szerettem.”

„Tudom, Milé.” Mi mást mondhattam volna. De azt is tudtam, és nyugodtan mondhattad volna, hogy még mindig nagyon szereted.

„De már minden más.”

Szerettem volna tudni, hogy mire is céloztál éppen akkor. És azt is, hogy miért.

Mi más?

Titkon reménykedtem, hogy más, mert már én vagyok neked. Tudni szerettem volna, hogy miért lett vége, ha ekkora szerelem volt, de általában ingerülten válaszoltál, ezért nem faggattalak.

Így már egy ideje nem is kérdeztem. Persze voltak ötleteim. Vagyis, leginkább voltak százszor végigfuttatott elmélkedéseim, hogy vajon miért lehetett vége.

Arra gondoltam, hogy az egyik nyári szünetben, mikor ő hazament – persze a gondolatmenetemben némi hiányosságot véltem minden alkalommal felfedezni, hogy miért utaztatok volna külön –, rátalált egy másik nőre. Persze talány számomra, hogyan is találhatott volna mást. Vagy jobbat, mint Te. Talán a családok unszolására elvett valakit, és lehet, már vissza sem tért befejezni az egyetemet. De vajon egy ilyen történettel a háttérben még mindig képes lettél volna szeretni őt?

Nem hinném.

És amúgy ki tudja, hogy Brazíliában rákényszerítenek-e fiatalokat az esküvőre? Ez mégis csak a 21. század! Mégis, nekem talán ez a történet tűnt a legreálisabbnak, mert azt tudtam, hogy nagyon fáj a lelked. Sőt, gyógyíthatatlan volt, hiába teltek el az évek az egyetem óta. És nem is eseménytelenül.

Persze az isztambuli napok alatt a felszínen ezekből az érzésekből semmi sem látszott rajtad: sziporkáztál, jókedvű voltál, rengeteget nevtünk, táncoltunk.

Ilyen voltál Te, Milé.

„Ez volt a kedvenc helyünk.”

„Ezt elhiszem.” A Boszporusz partján egy étterembe vittél el az egyik este. Az Európát Ázsiával összekötő híd az étterem mellett mutatta az irányt az új, a változás, a növekedés felé.

Bemutattál pár török barátodnak is. Rendkívül kedvesek voltak, jól éreztük magunkat. Éjfélről táncoltunk

majdnem reggelig. A zene nagyon a Te ízlésednek való volt. És persze évek alatt az én kedvencemmé is vált ez a stílus.

Még közelebb éreztelek magamhoz.

Hajnalban fogtunk egy taxit és hazamentünk a szállodába, mely szintén a Boszporusz partján állt, egy régi kastély volt átalakítva. Az elhelyezkedése, a kertje, a lépcsősorai gyönyörködtettek és elkápráztattak.

Tökéletes volt.

Mint Te, Milé.

Igazán csak az ábrándított ki egy kicsit az egész helyből, amikor elmesélted, hogy ott ismerkedtetek meg a bárban egy dzsesszesten.

Törökországban. Egy brazillal. Akit egy libanoni mutatott be. Rémület.

„Többen lejöttünk egy péntek este. Június vége volt, gyönyörű idő. Egy nagy, kerek asztalnál ültünk. Táncoltunk, neveltünk, nagyon jól éreztük magunkat. Nem láttam őket bejönni. Csak annyit láttam, hogy felém tart. És még a mai napig előttem van a kép az első lépésétől. Messziről jött, onnan a hátsó bárpult felől, mégis tudtam, hogy hozzám jön.” Ekkor hátrafordultál. Még mindig láttad lelki szemeid előtt, ahogyan közeledik feléd. Vagy legalábbis érezted.

Mert ezt én éreztem.

Egypár másodperc elteltével láttam, amint megremegtél.

„Ő és a libanoni barátja, Bernard. Minden lépését és lélegzetvételét éreztem minden porcikámban. Nem gondoltam, hogy létezik ez az érzés.”

„Mit csináltak ők ott?” – zavaromban inkább félbeszakítottalak, mert nagyon fájt hallgatni a megismerkedésetek történetét.

„Egy barcelonai volt osztálytársuk esküvője után ugrottak be a bárba, mert itt laktak a szállodában. Teljesen véletlen volt a találkozás.”

„Egészen sorsszerű.” Gúny áradt belőlem, de nem tudtam visszafogni magam. Ne haragudj ezért.

Nem mondtál ezek után semmit. És persze a történet további részeit már hallottam. Két csodálatos hét, majd miattad Isztambulba költözött a fiú, otthagya mindent Brazíliában.

Nem is akarok rá gondolni. Utáltam még a gondolatát is.

Este megmutattad az egész szállodát. Végig elöl mentél a magad utolérhetetlen tempójában. Mindig rohantál. Persze Te ezt kellemes sétatempónak gondoltad.

Egy ponton megálltál és sóhajtottál.

„Mindig azt gondoltam, hogy itt lesz az esküvőm.”

„Ezek után elhiszem. Csak igazából, nekem mindig azt mondtad, hogy nem akarsz házasodni.”

„Valóban nem” – elhallgattál. Majd folytattad: „Azóta nem. Akkor még tettem volna kivételt. Nem volt szerencsém.”

Ilyet még nem hallottam, hogy szerencse kérdése volna a házasságkötés, de mindig furán gondolkodtál az élet komoly dolgairól.

És persze ilyenkor kínálkozott a helyzet, hogy megkérjem a kezed, mert semmi másra nem vágytam, mint hogy fehér ruhában lássam a lépteidet. Pedig nem voltam soha egy romantikus alkat, így magam sem értettem, miért vágytam erre.

És ennyire.

Ezt azóta sem tudom magamnak megmagyarázni.

Mégis vágytam ezekre a léptekre. Ahogyan lépsz fehér ruhában. Felém. Egy igennel az ajkadon.

De be kellett, hogy lássam, nem volt ez sem kínálkozó alkalom, sem magas labda, hiszen épp egy másik férfiről és az iránta érzett érzéseidről beszéltél. És álmodoztál.

Én is.

És igazából féltem a visszautasítástól, féltem, hogy elijesztelek magam mellől, így inkább csendesen hallgattam. És próbáltam nem figyelni.

Addig sem fájt.

Másnap arra ébredtem, hogy nem voltál a szobában, pedig szinte mindig órákkal hamarabb ébredtem nálad. Sejtettem, hogy egész éjjel nem aludtál. Kinéztem az ablakon. A parton ültél, hátadon egy takaróval, öledben a füzeteddel.

Írtál.

Örültem. Ezzel is előrébb járunk, gondoltam.

Gyorsan elkészültem. Lesiettem hozzád.

Mielőtt odaértem volna, gyorsan visszakanyarodtam és kértem egy kávét az étteremből. Vagyis kettőt. A kávéval a kezemben érkeztem hozzád. Mulatságos, hogy érett férfiként két kávéból merítettem a bátorságot, ha rólad volt szó. Gyakran kerültem magammal szemben olyan helyzetbe, hogy nem ismertem magamra. Ezt mindig Te okoztad, Milé. Csak Te tudtál ilyet okozni nekem.

A két csészével a kezemben úgy éreztem, hogy odamehetek hozzád és nem fogok zavarni. Szükségem volt a két csésze kávéra, hogy legyen bátorságom odalépni. Kétcészényi bátorság. Micsoda fegyver! Micsoda pajzs.

Kialvatlan voltál, de annál kedvesebben üdvözöltél. Felálltál, letetted a székre a pokrócot és átöleltél.

Kávéstól.

Leültünk és elfogyasztottuk a rémesen erős italokat.

„Menjünk el hajózni.” Sohasem mondtad el, hogy mi történt veled és veled, vagy mi járt éppen a fejedben, pedig égtem a vágytól, hogy megtudjam, mióta gubbasztottál odalent.

„Rendben.”

Meg kell említenem, hogy utáltál hajózni. Én imádtam, de sohasem tudtalak rávenni semmiféle hajós programra. Nem tudtam, hogy a kedvemben akartál-e járni vagy csak emlékezni akartál. Rá. Mindegy is volt, hajózni mentünk. Együtt.

Egy örökkévalóság volt nekem az út. Nem azért, mert unalmas volt és hosszúnak tűnt, hanem, mert épp azt szerettem volna, hogy örökké tartson. A Boszporuszon hajóztunk le és fel, átölelve, egymást érezve.

Másnap hazaindultunk.

* * *

Azt ígérted, hogyha elmehetsz hozzá, akkor le tudod zárni magadban a kapcsolatot. Féltem, hogy soha nem fog megtörténni, de mivel félelmemnél még nagyobb volt bennem a vágy, hogy egyszer az enyém lehetsz – legalábbis a szíved egy jelentős része –, így beleegyeztem.

Meglepődtem, amikor egyik nap boldogan törted rám a rendelő ajtaját:

„Megvettem!”

„Mit vettél meg?”

Hónapok óta nem láttalak ilyen boldognak, így biztos voltam benne, hogy sikerült elintézned az utazásodat.

„A jegyeket.”

Nem szerettem volna letörni az örömedet, ezért gyorsan lehajoltam a klaviatúráim fölé, nehogy lásd a szememben azt, amit éreztem. Mert tudtam, hogy minden gondolatomat képes voltál bármikor kiolvasni a tekintetemből.

Meglepően nagy hozzáértéssel tetted ezt.

Ezt is.

„Mikor utazol?” – miközben feljegyzést készítettem az éppen nálam járt páciensemről, teljes érdektelenséget mutatva próbáltam érdeklődni.

Szerettem volna azért lelkesnek hangzani. Vagy legalábbis támogatónak. Ez volt a maximum, amit akkor ki tudtam magamból facsarni.

„Hogy mikor utazunk?” – ismételtél.

Na, erre már tényleg felkaptam a fejem. Még mindig szinte repkedtél a szobában. Kezdtem végleg elveszíteni a türelmem. Mindig előálltál egy teljesen képtelen ötlettel, hogy kivel és épp hova utazol. De már tényleg nem tudtam rákérdezni arra, hogy kivel mész anélkül, hogy ne csuklott volna el a hangom. De erre biztosan emlékszel.

„Veled szeretnék menni. Szeretném, hogy ott legyél velem” –repült felém a válasz széleseben.

Azt gondoltam, hogy ez tréfának is nagyon durva.

Ennél képtelenebb ötlettel még sohasem álltál elő. Nem is értettem, hogyan gondoltad, hogy éppen én asszisztáljalak Téged abban, hogy lezárd a kapcsolatot. A kapcsolatodat. A kapcsolatokat.

Hogyan és miért?

Az is eszembe jutott, hogy szándékosan akartál akkor bántani. De ezt sohasem tetted volna senkivel sem, így elhessegettem a gondolatot. Amint ez sikerült, éreztem magamban egy megújult erőt és hitet arra, hogy tudjam, még az enyém lehetsz.

Egyszer. Talán.

Aztán arra gondoltam, hogyha ott vagyok veled, talán segíthetem a kapcsolatunkat, még talán le tudlak beszélni Téged róla. Vagy csak rádöbbsz, mennyire jól érezzük magunkat együtt.

Nem, nem volnék képes kimondani a nevét. Pedig hányszor hallottam és hányszor ijedtem fel álmomból arra, hogy hallom a nevét!

Nem csak magam miatt nem volnék képes kiejteni. Úgy éreztem, hogy még ha magamban kimondanám a nevét, akkor is meghallanád és még mélyebben a szívedbe marnám az emlékét. Szellemként élt közöttünk. Nem beszéltünk róla. Egyszerűen csak ott élt velünk; létezett minden gondolatunkban, minden tettünkben, minden pillantásunkban.

„Mikor indulunk?”

„Holnapután. De nem egyenesen oda megyünk.”

Tudtam. Tudtam, hogy ismételten valami teljesen képtelen ötlettel állsz elő. Elmondtad, sőt leginkább előörömködted, hogy a terveid szerint teszünk egy nagy dél-amerikai körutazást. Elmegyünk olyan helyekre, ahova már régóta vágytál. Persze akkor és ott még mindig nem értettem, hogy mindezt miért éppen velem tervezted

megtenni és miért szinte azonnal, de örültem, hogy veled lehetek.

Boldog voltam.

Akkor más nem számított.

Nem kérdeztem semmit. Miközben néztelek Téged, ahogyan beszámolsz az út legapróbb részleteiről, a fejemben végigzongoráztam mindent, amit el kellett még intéznem az induláshoz. Nem éppen a legjobb időzítés volt, de nem volt mit tenni. Ott álltál kezdedben a két repülőjeggyel és mosolyogtál.

Szerettelek.

Szeretlek.

* * *

Óriási izgalommal vágtam neki az útnak. Nem is ismertem magamra, annyira felvillanyozott az utazás.

Az esély.

Nyilván az esély. Mi más?

Majd 24 óra utazás után érkeztünk meg Santiago de Chilébe. Már a Bécsbe vezető utat is elég horrorisztikusnak találtam, mert a ködtől sokat nem lehetett látni az autópályán, és mivel későn indultunk el – szokás szerint –, így igencsak rohamtempóban kellett vezetni. Még éppen sikerült elcsípni az indulás előtti egy óra utolsó perceit, hogy egyáltalán szóba álljanak velünk.

Szigor szigor hátán volt a reptéren, avagy, hogyan bonyolítsuk teljesen feleslegesen az utazók életét, és hogyan építsük le kedvüket és hajlandóságukat. Én ezt könnyebben viselem, de azt hittem, neked hamarosan elfogy a türelmed. Emlékszel?

Az éppen bevezetett új szabályozások révén maximalizálásra került a repülőgépre felvihető összes folyadék mennyisége. Így, mivel egy hosszabb utazásra azért a kézipoggyászból érdemes egy-két nélkülözhetetlen kozmetikumot becsempészni (mármint főként itt ugye a Te kozmetikumaidra gondolok), az innivaló már semmiképp sem fér bele a felvihető „likviditásba”. Persze azzal sem lettünk volna előrébb, hogyha egy deciliter vizet még fel tudtunk volna vinni a gépre. Különösen egy ilyen hosszú úton.

És a vizes kalandon túlmenően nem is tudnám megmondani, mikor voltam utoljára ennyire izgatott és ideges is egyben az utazástól, mint most.

Valószínűleg még sohasem.

Szinte minden percben az járt a fejemben, hogy nem kellett volna elmennem veled. De egyszerűen nem tudtam volna nem veled tölteni ezt az időt.

Soha nem tudtam Neked nemet mondani. Akkor sem.

A reptéren az események azért feledtették velem olykor-olykor az aggodalmam, mert a szigor mellett vagy inkább azon belül akadt azért jó néhány szórakoztató momentum. Ilyen volt a kézipoggyász szigorú ellenőrzésekor a kis zacskó bemutatása. Emlékszel?

Tudtuk a leckét. Lezárva. Szorosan. Precízen.

Boldogan vettem elő a neszesszerünket. Itt azért megjegyzem, hogy szerintem érdekesebb, ha nem osztom meg egy nővel a kézipoggyászt. Szépen külön-külön. Mindenkinek a magáét.

Kivettem tehát a csomagunkból a körültekintően lezárt fóliát. Emlékszel, hogy kivételes odafigyelésem ellenére leszúrtak, hogy a zacskót külön ki kell tenni a tálcára és nem elegendő a neszesszerben tárolni, ami ráadásul az utazótáskában volt. Vicces volt, ahogyan a határőr nézte-nézte, majd észlelte, hogy nem minden folyadék van

gondosan befóliázva. Így bőszen elkezdett kutatni az egyesével flangáló tamponjaid között, mire ráakadt egy félig teli (vagy félig üres?) szemcsepre... Azonnal elkobozta. Egy milliliter – vény nélkül kapható szemcsepp. Hatalmas fogás! Eljenek a szabályok! Persze én mindig is könnyebben boldogultam ezekkel az előírásokkal. Tudom, Neked mindig nehéz volt alkalmazkodnod hozzájuk.

Mindig is képtelen voltál ezekkel a szabályokkal élni, ezért kellett nekem összepakolnom a kézipoggyászt. Nem sikerült.

Nem teljesen.

No, de szerintem az egész utazás során a csúcs az volt, hogy a repülőn nem adtak sem enni, sem inni. A repülő mikrozelemlékről még le is mondtam volna, de azért három órát innivaló nélkül... főként ilyen izgalomban. Persze vásárolni lehetett tripla áron, és hogy ne legyen mindennek semmi akadálya, hitelkártyát is elfogadtak. Bármilyet. Ily módon elkerülhető volt a szomjhalál. Így sikerült megvásárolnunk életünk legdrágább innivalóját. Mégis jólesett.

Igazából mindig minden jólesett, amit veled csinálhattam.

Persze ez nem fapados légitársaság volt, ahol ugye előre lehet sejteni az utazási feltételeket. Bizonyára ezen feltételeket a kisbetűs részben közölték. Mindig a kisbetűs részekkel van a gond. Ezt már megtanulhattuk az életben.

Amire rájöttem, Milé...

...ha Te egy szerződés volnál, akkor csak kisbetűkből állnál.

Megérkezett a gép Madridba. Örültem, hogy még volt egy kis idő, hogy kicsit mászkálni tudjunk, mert tisztában voltunk vele, hogy egy nagyon hosszú út előtt állunk. Köröztünk, csavarogtunk a vadiúj reptéren, miután megnéztük, hogy honnan indul a gép Santiagóba.

Gondoltuk is, hogy micsoda szervezés, mert egy nagyon közeli kaputól indult a repülő, igaz? Persze furcsa volt, hogy Bécsből ilyen sokan utaztak volna Madridon keresztül éppen Chilébe, de ezzel nem sokáig foglalkoztunk. Szinte éppen amellől a kapu mellől indult, ahová érkeztünk. El is jött a pillanat, hogy beszálljunk a gépbe. Emlékszel, már fél lábbal bent is voltunk, amikor a kedves steward kolléga észrevette (a kedvesség itt is Neked szólt persze, de ehhez már régen hozzászoktam), hogy mi Chilébe szeretnénk menni, ez a gép pedig Santiago di Compostolába tartott. Majdnem sikerült Chile helyett egy spanyol gyöngyöt megtekinteni. De már egészen belerázódtam az évek alatt, hogy veled mindig valami különleges dolog történik. Gyakran keveredtünk váratlan, néha rendkívüli helyzetbe. Sokszor fordult elő, de veled minden szituáció egy élmény volt.

Érdekes volt, hiszen az egyik közös álmunk volt évek óta, hogy eljussunk a spanyol Santiagóba, mert ez a város része a méltán híres el camino zarándokútnak. Egyszer – azt hittem –, hogy nekivágunk.

De ez már csak egy álom marad, amely soha nem valósul meg.

De vissza az úthoz!

A chilei gép teljesen másik terminálról indult, ami – a kiírások szerint – 28 percre volt attól a termináltól, ahol álltunk. A repülő persze éppen ennyi idő múlva indult. Mennyire neveltünk, hogy milyen nagyon kell sietni, hogy elérjük, pedig percekkel azelőtt még gondtalanul lófráltunk a reptéren. De a következő percben már rohantunk. Széleseben. Metrószerű járgány vitt át minket a megfelelő terminálra. Ott persze a legvégén volt a mi kapunk. Ezek szerint mégsem utaztak olyan sokan Madridon keresztül Bécsből Santiagóba. Már útközben többször leszóltattak minket, hogy mi volnánk-e a késők a chilei gépről.

Meglettünk. Úton voltunk. Mint mindig.
Még mindig.

Elértük. Pontosabban megvárt minket.

A chilei út számomra azért eléggé nyomasztó volt. Mert már 18 órája utaztunk és egy percre sem tudtam lehunyni a szemem. Amikor már a 20. kört róttam a gépen, mert már sem filmet nem volt kedvem nézni, sem olvasni (egy sort sem olvastam), akkor nem maradt más hátra, mint a járkálás. Ezzel legalább másodpercekre csillapítottam a kételyeimet.

Ugyanakkor hihetetlen jó volt, hogy utaztunk.

Jó volt, hogy ismét együtt tartottunk valahová. A másik oldalon viszont ott lebegett a veszélye annak, hogy egyedül kell visszajönnöm és nem látlak Téged soha többet. Szóval, mindenki aludt a gépen rajtam kívül. Pedig sokan voltak. Hajnal 4 körül azért sikerült pihennem valamennyit. Ahhoz képest, hogy mennyire nyugtalanított a bizonytalanság, meglepően sokat tudtam aludni. Az úton szinte semmit sem beszélgettünk, pedig ez nem így szokott lenni. Mind a kettőnknek máson járt az agya és ez a két gondolatmenet nem találkozhatott egymással. Ott biztosan nem. Amitől én tartottam, Te azt vártad, amitől Te féltél, én azt akartam.

A fáradtság különösen rossz gondolatokat sugallt. Csendben utaztunk egymás mellett, mintha nem is tartoznánk össze. Úgy is éreztem abban a pillanatban, mintha Te sohasem tartoztál volna hozzám egyetlen percre sem. Úgy véltem, minden perccel, ahogyan közelebb kerültünk Dél-Amerikához, úgy veszítettelek el Téged jobban és jobban. Fájt.

Kimondhatatlanul fájt.

* * *

Szinte még mindig érzem, ahogyan a reptéren – télikabáttal a kezünkben – egészen intenzíven megcsapott minket a decemberi, reggeli 30 fok. Na és a tömeg. Egy arra kószáló férfi lépett oda hozzánk és kedvesen megkérdezte:

„Keresnek valamit?” – hangsúlyából ítélve a kérdés a „mit báméskodunk”-nak felelhetett meg nagyjából.

„Amigót várjuk” – rendkívül ügyesen kivágtad magad. Akkor is.

Legalább az egyik felét biztosan értette a mondatodnak a férfi. Hirtelen nekem nem jutott volna eszembe, mit mondjak és hogyan. Spanyolul.

Fura érzés volt, hogy mindig mindenhol előkerültek barátaid, akármerre jártunk. Soha nem beszéltél róluk, de amikor elutaztunk és találkoztunk velük, mindig úgy tűnt, mintha éppen a legjobb barátodnak mutattál volna be. Nem szerettem ezeket a barátságokat, mert vélelmeztem, hogy régi szeretőkkel állok szemben. De Te mindig is úgy kezelted őket, mintha egy kellemes vacsorán kívül soha nem történt volna velük semmi. Csak egyszerűen láttam a férfiak szemében azt a ragyogást, amit én éreztem minden alkalommal, amikor láthatlak és viszontláthatlak.

„Láttad már magad megérkezni hosszú idő után?” – kérdeztelek egyszer csak, ahogyan Rád néztem. Nem értetted. De nem is igazán törődte azzal, amit mondtam neked. Izgatottnak látszottál.

„Ellenállhatatlan vagy” – tettem hozzá nagyon halkán. De nem figyeltél.

A barát persze sehol sem volt. Igazából nem is bántam. Talán így jobb volt, gondoltam.

Az előbbi férfi visszatért hozzánk és felajánlotta, hogy felhívhatjuk a barátunkat az ő telefonjáról. Mivel a mi telefonunk nem talált semmilyen hálózatot, így elfogadtuk a kedvességét. Akkor kedvességnek hittük, igaz? Amint tárcsáztunk, kikapta a telefont a kezedből és beszélt is vele. A beszélgetés után elmondtad, hogy mit mondott a férfi. Felfogni nem tudtam, honnan értetted a spanyol nyelvet, mivel soha nem tanultad. De Te magad sem tudtad a választ. Mert az nem válasz, hogy a spanyolon kívül több nyelvet beszélsz. Már csak abban nem voltunk biztosak akkor, hogyan kódolja le nekünk a férfi, hogy mit beszélt Andréval. Sikerült.

Te megértetted. Én még mindig nem értettelek Téged, és minderre napról napra egyre kevesebb esély is volt.

André úton volt. A férfi arrébb állt, majd ugyanolyan hirtelenséggel visszalépett, hogy azért egy kis pénzzel jutalmazzuk már meg az önzetlen kedvességét. Ott és akkor bizonyosságot nyertem, hogy vannak dolgok a földön, amelyeknek már nem kell globalizálódniuk, mert ott van és jelen van a föld minden pontján.

Az önzetlenség hiánya. Pénzéhhesség.

„Minden ember végletekig önző. Ezen ne akadj ki” – mondtad.

Mindig sajátosan közelítettél meg problémákat. Sokszor szélsőségesen. Nem osztottam a véleményed, de nem firtattam tovább a témát.

Érdekes volt szemlélődni ott reggel. Talán a kóbor gondolataim tették, amelyek már indulásunk óta gyötörtek. De lehet, hogy csak a fáradtságtól és a nagy melegtől éreztem magam különösen. Ugyanez a férfi kicsit később vitába bonyolódott pár taxisofőrrel. Hangosan szitkozódtak.

„Ez olyan csúnya, amit mondanak, hogy soha semmilyen körülmények között nem szabadna elhangoznia” – jegyezted meg.

„Honnan tudod? Ez szleng, nem?”

„Igen” – válaszoltad, majd elfordultál.

Láthatóan nagy vita volt a férfiak között. Arrébb álltunk. André végre megérkezett, pedig már akartam javasolni, hogy induljunk el nélküle.

Egy alacsony férfira számítottam, mert valahogyan a fejemben olyan prekoncepciók éltek a dél-amerikai férfiakra, hogy nem túl magasak. André vagy nem számított tipikus dél-amerikainak, vagy én nem vagyok tisztában azzal, hogyan néz ki egy átlagos chilei férfi. Megölelt engem is, mintha örülne. Tényleg boldognak látszott.

„André, bemutatom a párom.”

Büszke voltam. Nem tudom, miért, de abban a pillanatban különös büszkeség járt át. Talán mert én utaztam Veled, engem mutattál be, és nem fordítva. Vagy talán azért, mert nem tudtam, meddig lehet ez még így, és ki szerettem volna használni a különleges élményt.

Az érzést.

Beültünk André autójába. Én előre, Te hátra ültél. Észrevettem, hogy úgy ültetek, hogy a visszapillantóban lássátok egymást, de közben a kezed a vállamat érintette. Még mindig nagyon melegem volt, és a hosszú úttól kimerültnék és koszosnak éreztem magam. Sokáig mentünk az autóval.

Elsőre Santiago egy mini Szingapúrnak tűnt. Új épületek, magasak, szépek, üvegek. Tiszta utcák, kellemes emberek.

A reptérről a lakáshoz mentünk. Mert egy egész lakást kaptunk Santiagóban. André ezekre a napokra visszaköltözött a szüleihez. Az úton az egyetem évek alatt szerzett régi élményekről beszélgettél, a barátokról, a városról, az egyetemről. Kezdtél magamban átértékelni, lehetséges, hogy tényleg csak nagyon jó barátok voltatok. Persze mindez csak azért lehetett volna, mert Te nem akartál esetleg semmi többet Andrétól, vagy esetleg, mert éppen akkor valaki más volt az életedben, és André már nem fért bele. De ahogyan a gondolatmenetet végigpörgettem magamban és ránéztem Andréra, azt gondoltam, nem lehet, hogy ne tetszettetek volna egymásnak.

Persze mindez már nem számított.

„Hiányzik Isztambul” – mondta André.

„Tudod, nekem is. Hiányoznak az éjszakák. És hiányoznak a nappalok is” – válaszoltad.

„Jártam ott azóta, de nélkületek olyan üres minden.”

„Tudom, André, én is többször voltam ott, és a hely szelleme, ami azt hittem, ott van és létezik, egyszerűen nem mutatta meg magát. Nem olyan régen is voltunk együtt, és a város továbbra is fantasztikus, de mégis olyan más, olyan idegen minden.”

Azt tudom, hogy soha nem mondtad el szinte senkinek, hogy mi az, ami leginkább hiányzott neked. De lehet, hogy semmi más nem hiányzott neked ezenkívül. Tudtam, hogy ismét csak rá gondoltál. Csendben ültem. Csendben ültél.

Már egy félórája autóztunk. André remek idegenvezetőnek bizonyult. Nagyon kedvesen és készségesen mesélt a városáról. Santiago az ország középső részén, völgyben fekszik. Beszélt a történelméről, hogy 1541-ben alapították, és hogy az első házakat még bennszülött indiánok emelték. Szót ejtett a közlekedésről, a kultúráról, a szórakozási lehetőségekről is.

Ahol a lakása volt, az egy új része Santiagónak. Vélhetően egy gazdag környék, amely egyben a banki, pénzügyi negyed is. Meglepően tiszta és zöld volt minden, szinte mértani pontosságúnak tűnt a városrész.

Megérkeztünk. Akkor már semmi másra sem tudtam gondolni, csak hogy lezuhanyozva átölelhesselek az ágyban. A lakás nagyon megnyerő volt az elképesztő meleg ellenére is. Ami a legjobban tetszett nekem, hogy a 11. emeleten volt és körbe csupa magas házakra lehetett rálátni. Tartozott hozzá saját portaszolgálat, edzőterem és uszoda is.

Végre lerakhattuk a bőröndöket. Meglepett, amilyen gondosan kipakoltad őket, legalábbis mintha hónapokra jöttünk volna. Imádtam nézni, ahogyan rendezkedsz. Szerettem minden mozdulatodat.

Elmentem zuhanyozni. Nem tudom, milyen hosszan voltam a fürdőszobában, de ezekre a percekre szinte teljesen tovaszállt minden aggodalmam. Egy kicsit ismét egy családnak éreztem magunkat. Felfrissülve léptem be a hálószobába. Te akkor a laptopodon repülőjegyeket foglaltál.

„Nem értem, honnan van erőd most ilyenekkel foglalkozni. Gyere, aludjunk egy kicsit.”

„Rendben.”

Bementél a fürdőszobába. Pár perc alatt végeztél és bebújtál mellém az ágyba.

Milyen régen vártam, hogy hozzád bújhassak. Ettől mindig feltöltődtem, és erre az időre gondtalannak éreztem magam.

Pár óra alvás után szinte új emberként ébredtünk. Legalábbis én. Felhívtad André, aki egy félóra múlva eljött értünk. Délután elmentünk a városnak egy olyan részébe, ami leginkább a milánói Monte Napoleone utcához hasonlított. Milyen sokszor voltunk együtt Milánóban, ugye? Nagyon szerettem azokat az utakat! Szerettelek hallgatni Téged, ahogy olaszul beszélsz!

No, de azért titkon reméltem, hogy nem minden utca így néz ki. Kezdődött egy Armani üzlettel, és hasonlókkal folytatódott hosszú kilométereken keresztül. Meg sem lepődtünk, amikor megtaláltuk André édesanyjának a boltját is ezen az utcán.

„Évente kétszer anyám nyakába veszi Európát – leginkább Milánót –, és több bőröndnyi ruhával tér vissza Chilébe, hogy feltöltse az üzletét.” André elég hosszasan mesélt az anyja vállalkozásáról.

„Neki így is megéri?” – emlékszem a rácsodálkozásunkra.

„Milé, Te ismered André szüleit?” – kérdeztem tőled, nemleges választ várva.

„Persze.”

Sejtettem, hogy az ellenkezőjét kapom annak, amire számítottam. Nem először fordult ez elő. Lehetőségem nem volt mást kérdezni tőled.

Akkor és ott.

Nem néztük az árakat az üzletben, de volt egy sejtésem. A boltban André unokatestvére dolgozott.

Beültünk inni egy kávé a Starbucks kávézóba, ami nagyon jólesett mind a kettőnknek, emlékszem, hogy feldobódtál az ismerős és kedvelt ízekről. Nem is tudtam, vártam-e utána a megbeszél programot. André szüleihez voltunk hivatalosak, ahol ebéddel vártak minket.

Téged annyira szeretettel üdvözöltek, mintha a család része lennél. Persze engem is. Velem is nagyon kedvesek voltak.

Milyen nagyon szép kertes részen laknak a szülők, ugye? Nem gondoltam volna, hogy ilyen kellemesen lehet élni Chilében. Persze ez butaság, mert a felsőosztály mindenhol megtalálja a kényelmet és az eleganciát.

Ráadásul a ház az egyik hegy lábánál volt. Nagyon tetszett. Egyszerűen fantasztikus volt a látvány és az érzés is, ahogyan azok az óriási hegyek körbeölelik a várost. Éppen úgy védték Santiagót, ahogyan én szerettem volna mindig is óvni Téged a karommal.

A két karomban.

Örökké szerettem volna oltalmazni, átkarolni.

Ezek a hegyek, talán a magasságukból kifolyólag biztonságérzetet keltettek bennem, mintha a várost minden rossztól megóvnák.

Visszaemlékezve a szülők házára, azért még mindig el tudnám képzelni az életem chilei módra.

Veled, Milé. Csak veled tudtam volna elképzelni.

Veled bárhol.

Emlékszel a hölgyre, aki velük lakott már gyerekkoruk óta?! Még külön lakrésze is volt. Nagyon kedvesnek tűnt, amolyan pótnagymamaszerű lehetett Andrénak és a testvérének. Látszódtott, hogy nagyon szeretik őt. Viccelődtek velem, csipkedtek, bosszantották. Csak úgy, mint egy igazi nagyit. Tetszett nekem az a család nagyon. Még mindig érzem az ottani-otthoni hangulatot.

És a hölgy főzött. Ő főzött mindennap. Persze az igazi nagymama is ott lakott velük. Emlékszel, milyen nagyon ízletes ebéddel vártak bennünket. Inni sört kínáltak jéggel, piscot citrommal és chilei bort. Az előétel avokádó volt valami isteni kis egyveleggel a közepén. Utána a főétel padlizsános és zöldséges búrát volt. Ez után desszertet kínáltak. Teljesen le voltunk nyűgözve.

Csodálatos, ínycsiklandó ízek és fantasztikus színekavalkád kényeztették érdekeinket.

„André, minden nap ilyen kiadós ebéddel várt titeket a hölgy?”

Egyszerűen egy luxusétteremben éreztem magam, így nem bírtam megállni, hogy ne kérdezzem meg. Közben fogtam a kezéd.

Leginkább kapaszkodtam beléd.

„Nem minden családban van ilyen ebéd Chilében.”

Igen, ezek vicces kijelentések voltak részéről. Ezt csakis reméltem. Ebéd után nekem nagyon jólesett a medencében fürdőzni és persze az alvás is kellemes volt – veled – a napozóágyon. És a hab a tortán az volt, hogy mindez egy munkanapon történt.

„Mikor dolgozol, André?” – kérdeztem tőle. Kezdttem egyre inkább megkedvelni.

„Általában 10-től 12-ig, majd 5-től 8-ig tart itt a munkaidő.”

Ekkor már erősen elgondolkodtam azon, hogy Chilébe kellene költözni. Utána gyorsan elhessegettem minden olyan gondolatot, ami tervezgetésnek számít, mert hiszen nem tudtam, hogy hány napig élvezhetem még mindezt.

Téged, Milé.

A Veled töltött perceket.

A következő este nekem nagyon lett volna kedvem a megszervezett BBQ esthez. Végül miattad én is azt mondtam, hogy fáradt vagyok, mert tudom, hogy a hátad közepére sem kívántad. Persze a BBQ parti után egy születésnap mulatságra mentünk volna, ahhoz már azért nekem sem lett volna kedvem. Csodálkoztam, hogy Te is úgy érezted, hogy este ne menjünk sehova, hiszen nem lett volna jó rögtön első nap kiütni magunkat, főként egy ilyen út – és ilyen kevés alvás – után. Nehezen hagytál ki bármilyen esti összejevetelt! Egyszerűen szerintem Te este éltél. Ahogyan lement a nap, úgy virultál ki mindig. Imádod az éjszakát, ugye!?

A fáradtság mellett egy ilyen ebéd után valójában a vacsora sem hiányzott volna. A terv az volt, hogy időben lefekszünk, hogy elkerüljük a jatleget. Nem szerettük volna, ha a gyors időzóna-átlépés miatt teljesen felborul a normál bioritmusunk. Így a partit udvariasan lefújtuk, és aludtunk egy hatalmasat este 9-től reggel 9-ig, ezzel búcsút is intettünk az időeltérésből adódó kellemetlenségeknek. Örültem neki, azt hittem, nehezebben fog menni. Emlékszem, Te is mennyire boldog voltál. Legalábbis annak látszódtál.

Bár tudtam volna, mi zajlik a gondolataidban.

Akkor is.

* * *

12 órás alvás után sikerült – helyi idő szerint – 9 órakor magunkhoz térnünk. Milyen jólesett, igaz? Szuper volt.

Az esti nyugalunkat csak egy kis vendég zavarta meg. Egy csoda helyes macska jött be a lakásba!

André elfelejtett szólni, hogy tartozik a lakáshoz egy macska. Vagyis közös volt a szomszédokkal. Este picit fújta a szél, ezért minden áron bent szeretne volna tölteni az éjszakát. Vicces volt, hogy nem tudtuk hogyan, de állandóan bejutott hozzánk. Kitettük, majd visszamászott. Sajnálalak, mert tudom, milyen iszonyúan féltél mindig is a macskáktól, így biztosan nem örültél a váratlan vendégnek. Nekem olyan otthonos érzésem volt tőle.

Azt hiszem, Veled bárhol képes lettem volna otthon érezni magam.

„Apa milyen boldog lenne...!” – mondtad. „Időben fekszem – épp esti mese után, és dolgozó, normális emberek napirendje szerint ébrednek...” – nevettél. Mindig nagyon fontos volt neked a szüleid véleménye. Ezt az erős kötődést mindig is irigyeltem egy kicsit. És persze utáltam is. Őszintén. Mert nem hozzám kötődöttél így.

Több alkalommal a fejedhez vágtam, hogy ideje volna felnőned, túlságosan függsz érzelmileg a szüleidtől. Ez mindig rendkívül rosszul esett Neked. Talán ebből volt a legtöbb vitánk. Így utólag sajnálom, hiszen nem éreztem át soha, milyen lehet ennyire kötődni és ragaszkodni szülőkhöz. Egyszerűen csak utáltam, hogy nem hozzám ragaszkodsz ennyire. Kérlek, ne haragudj!

No de, vissza az úthoz!

Emlékszel, André mondta, hogy nagyon sokat kell dolgoznia másnap. Így nem tudja, hogy mikor fog ránk érni, ezért megbeszéltük, hogy 9-re eljön értünk és elvisz a belvárosba, hogy sétálhassunk. Milyen finom volt a reggeli, amit abban a kávézóban ettünk, ahova reggel elmentünk! Egy amerikai szerű kapucsínónak nevezett lötytyöt ittunk és finom szendvicset ettünk. Tényleg nagyon ízletes volt minden. Már vagy 11 óra volt, amikor is megpróbáltuk felhívni André-t. Sikerült őt felébreszteni ezen a nagyon dolgozó napon. 11-kor. Délre már értünk is jött.

Emlékszel, délben elindultunk „dolgozni”. Szerencsére épp a városban volt dolga Andrének. Bankba kellett mennie, levelet feladni, és hasonló komoly elfoglaltságok.

Milyen nagyon furcsálltuk először, hogy nincsenek turisták, igaz? De tényleg nem voltak. Sőt, a reptéren, mikor bementük, hogy az átszálló utasok merre tartsanak, akkor csak szörnyülködtünk, hogy valaki még egy ilyen hosszú út után nekiindul valahova. Mint a városban tett pár órás séta után rá kellett döbbernünk, hogy azért nincsenek turisták, mert nem volt semmi igazi látnivaló.

Van egy kastélynak nevezett épület a központban, ami leginkább egy nagyobb fajta polgári villához hasonlít (kis túlzással). Na, de a túlzás rögtön meg is bocsátható nekem, ha leírom, hogy ez az egyetlen látványosság a városban, ráadásul ez a kormányépület. Amúgy kellemes építmény volt, jól emlékszem, Milé? Még egy szobor is volt előtte, talán.

Utána kéz a kézben mászkáltunk egy sétálóutcában, ahol minden olyan amerikai, olyan, mintha egy közép-nagy USA-beli városban volnánk. Végig az amerikai utunk járt a fejemben, szinte fel tudtam idézni a kapcsolatunk kezdetét, hogy micsoda hatalmas kalandnak vágtunk neki, pedig még alig ismertük egymást! Hogy hittem benned, hogy hittem a kapcsolatunkban, pedig már akkor is elmondtad, az elején, hogy mire számíthatok. Sohasem hittem el. Sokszor estél túlzásba, azt gondoltam, ez is egy volt.

Hinni akartam.

Neked. Benned.

Mivel a sétával már át is estünk a látványosságok megtekintésén, nyomban elindultunk André egy kedvenc étterme felé, és ahogy közelítettünk a helyhez, mind bizonyosabbá vált, hogy miért is nem voltak turisták. És ezért volt olyan sok átszálló utas a reptéren. Rajtunk kívül szinte még mindenki utazott tovább.

Mi megérkeztünk és mégsem. Megérkeztünk és közben tartottunk valahova. Messzire.

És nem egy helyre.

„André, a félreértések elkerülése végett, nagyon helyes kis város Santiago, de nem lehet benne fellelni sem a kultúrát, sem a hagyományokat. Tiszta, rendes város. Kitehetnénk a »bejárathoz«. Helyesek az emberek, sőt nagyon jól öltözöttek. És ez igaz minden szegletére. Még a metró is szuper tiszta, és ami igazán érdekes, hogy látszik, a chileiek tényleg büszkék a metrójukra, ami eléggé meglepő egy európai ember számára, ahol igazából csak elfogadjuk, hogy van metró, sőt leginkább csak nem fogadnánk el, ha nem lenne.”

És ez valóban így volt. Mérhetetlen rend és tisztaság uralkodott a város utcáin, és rendkívüli kedvesség áradt az emberekből. És eszméletlen hőség a betonból.

Beültünk a Cardinal nevű étterembe, ami egy nagyon kellemes hely volt. Milyen jólesett végre leülni, igaz? Mert még mindig nagyon szokatlannak találtuk a decemberi nagy meleget! Fel kellett menni egy óriás lépcsőn, ahol a benti teremhez érkeztünk, majd egy újabb lépcső vezetett volna a teraszra. Gondolkodtunk, hogy kiüljünk-e? Tényleg eléggé megterhelő volt még mindig a nagy hőség. Épp felszabadult egy nagy foteles rész, ahol különösen kellemes volt élvezni a benti hűvös levegőt. Az ételek fantasztikusak és az italok is kiválóak voltak. Minden nap el tudnék menni arra a helyre.

Veled, Milé.

Bárhova.

A délután hátralévő részét ismét Andrééknál töltöttük, ahol az állandó „lakosokon” túl ott volt még egy unokatestvér és egy barát is. Fürdőzött mindenki.

Hétköznap. Munkanap.

A literes sörön kívül pedig a 40 fokban a kertben díszelgő karácsonyfa keltette fel a figyelmem. Igaz, nincs mit tenni, ha itt nyáron van a karácsony. Ehhez képest mi meg otthon próbáljuk imitálni a hópelyheket a lakásban azokkal a szagos-büdös sprékkel.

Mindezek után hazamentünk és pihentünk egy kicsit. Egészen hamar hozzászoktunk a chilei napirendhez. Egyetlen különbség volt, hogy mi nyaraltunk épp, ők pedig dolgoztak, és mégis ugyanazt tettük.

A lakásban a macska is állandó lakótárssá vált. Igazából nem volna nehéz megszokni ezt az életstílust. André is mondta, hogy ma nagyon elfáradt és egy kicsit aludnia kell az esti sütögetés előtt. Akkor már egyre biztosabb voltam benne, hogy Európában feleslegesen hajszojzuk túl magunkat.

És azt is láttam, hogy Neked milyen nagyon megfelelne ez a napirend. Nem a lustaságod miatt, mert lusta egyáltalán nem voltál. Ne értsd félre! Hanem a szabadság miatt, amit az itt élők át- és megélhetnek nap mint nap.

* * *

Iszonyú fejfájással ébredtünk másnap reggel. Ha rá gondolok, még mindig érzem a dübörgő hangot a fejemben. Te is, Milé? Az egyetlen biztató dolog az volt azokban az órákban, hogy ott feküdtél mellettem.

Még.

Szerettem volna hinni, hogy ez örökké így lesz.

Mire sikerült megjegyeznem a chilei ital nevét, addigra éppen elég is lett belőle. Úgy nagyjából a következő két éltre...

Tehát, pisco (mert hívtuk már pescónak, pascának). Ugye így hívták?

Rengeteg új baráttal ismerkedtünk meg a sütögetős estén. Kedvesek voltak mind a maguk egyszerűségével és természetességével.

Miután picit kihevertük az előző este begyűjtött fejfájást, elmentünk reggelizni, mert gondoltuk, hogy még belefér az időbe – az André által ígért – reggeli indulás előtt. Mindez 11 órakor történt, mert tényleg csak addigra tudtunk kikászálódni az ágyból, mert mire hazavergődtünk a buliból, már 4 óra körül lehetett, ami az otthoni idő szerint már reggel nyolc órát jelentett.

És most először láttam rajtad, hogy neked is vannak korlátaid az éjszakai fennlétet illetően. Már Te is nagyon-nagyon fáradt voltál.

Addigra már a chilei napirendről is kialakult bennem egy kép. Amit odáig szimpatikusnak találtam, az akkorra egyenesen vonzóvá vált. Szóval, délben kelnek, 3-kor ebédelnek, éjfélkor vacsoráznak. Amúgy csak 10-kor megy le a nap. Kifejezetten Neked való életforma. Éreztem és féltem, hogy könnyen hozzá tudnál szokni, mert itt aztán lehet éjszakázni és sokáig aludni, amit annyira szeretsz. Szeretnél.

Szeretlek.

És tényleg éjfélkor vacsoráznak.

Szóval, reggeli. Elmentünk a kis „szokásos” helyünkre, ahol már előre köszöntek, tudták, hogyan szeretjük a kávékat és hogy mit iszunk a reggeli mellé. Nagyon finom salátát ettünk és kávékat ittunk. Szerettem ott lenni.

Veled.

„Kezd visszatérni belém az élet – a fejfájásom egyre inkább a múlté.” A hangod még mindig nagyon csendes volt. „Tovaszállt és köddé lett. Szerencsére” – mosolyogtál.

Szinte alig beszélgettünk azóta, hogy megérkeztünk. Vagyis mióta elindultunk. De próbáltuk mind a ketten

kiélnézni a nyaralást. Én úgy éreztem és érzem a mai napig, hogy éppen úgy viselkedtünk, mintha az utolsó közös nyaraláson volnánk együtt. Tét nélkül.

És joggal érezhettük így.

Éltünk a pillanatnak és élveztük azt.

Minden kapcsolatban minden percnek így kellene telnie. Elvárások, ígéretések és tervezgetés nélkül. Szerettem ott lenni és veled tölteni minden percet. De közben mérhetetlen aggodalommal töltött el az, hogy nem tudtam, meddig tart még.

„Nem félsz?” – kérdeztem, mert már nem bírtam tovább.

„Nem. És neked sem kellene félned.”

Nem mondhatnám, hogy megnyugtattál a válaszoddal, de éreztem, hogy szeretnél elkerülni minden ilyen jellegű beszélgetést. Azt találtam érdekesnek, hogy soha ilyen magabiztosnak nem tűntél ezzel az utazással kapcsolatban. Olyan voltál, mintha én nyújtottam volna neked a nyugalmat, pedig felettébb ideges voltam, hiszen még azt sem tudtam, hogy hány napig tart még az út, mielőtt Rio de Janeiróba repülünk.

Délre befejeztük a reggelit. Igaz, felőlem örökké is tarthatott volna. Akkorra már 37 fok volt. Árnyékban. André is felébredt közben.

Reggel. 12-kor.

Andréval és a barátnőjével 1 órakor elindultunk az óceánhoz. A barátnője jelenléte egészen megnyugtató volt számomra annak ellenére is, hogy nem igazán tudtunk kommunikálni.

Három órára megérkeztünk, egy ebédrel kezdtük a napot. Valami isteni finomak a zöldségek Chilében, így Te is nagyon szívesen bontakoztál ki az étkezésekben! Avokádó annyira sok terem, mint Magyarországon alma, és öt darab kerül egy kiló alma árába nagyjából, ha jól emlékszem arra, amit André mondott. És nem is ez a leginkább említésre méltó, hanem az, hogy fantasztikus íze volt. Minden ételhez felszolgálják, hiszen olyan olcsó, hogy szinte körítésként és díszítésként is belefér az ételek árába. De a sajt, a paradicsom, na és az olívbogyó is különlegesen finom volt. Az olívbogyó akkora volt, mint egy gesztenye. Fel tudod idézni?

Az óceánpart nekem igen izgalmasnak tűnt. Egy elég nagy városba jöttünk. Igaz, ott minden elég nagy. Santiagóban is 7 millióan laknak. Szóval, ez sem egy turistahely volt, illetve szellemváros, hanem igazi és valós lelkek lakják. 300 ezer ember él itt, és egykor André is lakója volt e résznek, mert ide járt egyetemre. Mondta, megmutatja merre lakott. Mindezt több mint 7 helyen kellett megtennie, mert egyik helyen sem hosszabbították meg neki a lejáró félben lévő bérleti szerződését. No, vajon miért? Ugye, milyen nagyokat nevtünk?! Gondoltam, a szomszédok is elégedettek voltak a döntéssel.

És persze előjöttek az isztambuli bulik emlékei. Innentől kezdve hosszasan nevetgéltetek, hogy micsoda bulik voltak az egyetemi évek alatt. Te is rengeteget meséltél mindig ezekről, így szerencsére nem ért váratlanul, amiket hallottam. Sőt, kifejezetten megnyugtató volt, hogy a történetek egy részét már ismertem hallomásból.

Amelyeket pedig nem, azok sem voltak sokkolóak. Szerencsére.

A városban hihetetlen építkezés folyt, igaz, nem valami stílusosan. Bennem van, mennyire nem tetszett neked sem. A tengerparti domboldalakon valami egészen különleges alakzatú – különlegesen csúnya – épületeket húztak fel. A többi pedig csak úgy hirtelenségében meredt az ég felé, ezzel egy teljesen hektikus hely látszatát kelte számomra. Valahogyan mégis olyan közel éreztem magam a helyhez, talán mert ez a hektikusság jól tükrözte az éppen aktuális lelkiállapotomat. A hosszú, kihasználatlan tengerpart, a rendezetlen, épített környezet éppen a kapcsolatunkat szimbolizálta veled, Milé. Olyan nagy lehetőség rejtett benne és mégsem tudtuk kihasználni egyáltalán.

Közben felmerült bennem a kérdés, hogy milyen is a chilei kultúra valójában, mert már bejártuk Santiagót, ami tiszta Amerika, láttuk az embereket, akikben erősen csörgedeznek a spanyol beütések, esszük az ételeiket, amelyekből kiérezni az egyes konyhák jellegzetes ízeit. Nem tudtam dűlőre jutni magamban a kérdéssel, így Andréhoz fordultam.

„Chilei kultúra.”

Nevetett.

„Olyan nincsen.”

Így fel is hagytam a keresésével. Új hóbotot kellett találnom.

Na de, visszatérve az óceánhoz. Emlékszel, ahogyan folyton bizonygatták, hogy nem lehet benne fürdeni? Persze mi nem hittük el, mert olyan nem létezik, hogy ne fürödjünk az óceánban, főként, hogy ugye Te ne menjél bele. Ez elképzelhetetlen volt. Na, nem fürödtél végül sem Te, és én sem. Ezt nem gondoltad volna, igaz?

Sem kedvünk nem volt, sem bátorságunk.

Óriási, 2-3 méteres hullámokat dobott partra a víz. És valami olyan nagyon hideg volt, hogy még csak a gondolattal sem kacérkodtunk azok után, hogy beleerőszakoltuk a lábfejünk végét egy tizedmásodpercre. Úgy hozzávetőlegesen 15 fokra becsültem volna a hőmérsékletét. Akkor magamban csak megerősítettem a korábban vélt párhuzamot a kapcsolatunk és a város között, hiszen itt a nyár, a ragyogó idő, a forróság, a tengerpart tömve emberekkel, és senki sem fürdik, pedig mindenkinek a legjobban az esne, ha megmártózhatna a vízben. Erről jutott eszembe egy idézet, „a magyarázat ott van, ahol megnyugszik a lélek”. Olyan hihetetlennek tűnt, hogy mindenki azt mondta, nem lehet fürdeni az óceánban. De az óceánban itt tényleg nem lehet fürdeni.

Szerettem volna már, ha tényleg megnyugodhatna a lelkem.

És ha végre megnyugodna a Te lelked is.

Az enyém mellett.

* * *

Ismét 10 óra alvás után tértünk magunkhoz. Minden reggel olyan érzés kerített hatalmába, mintha egy szimpla nyaraláson vennénk részt, közben ez sokkal több volt, mint egy nyaralás.

Vagy inkább sokkal kevesebb.

Ezt akkor, abban a pillanatban nem tudtam eldönteni.

A reggelizős helyen ittunk egy kávé, majd elmentünk egy bevásárlóközpontba, amely leginkább a kaliforniai nagyáruházakat idézte fel bennem. Mindenről valami közös emlék jutott és jut eszembe. Ez a szörnyű.

Hatalmas volt és nyitott. Itt még azért szerencsére fel lehetett fedezni egy-két helyi márkát is a szokásos világmárkák mellett, aminek én személy szerint nagyon örültem.

Délután Andrééknál pihengettünk, mert igazán ebben a közel 40 fokban sok mást nem lehetett csinálni. Nem is igazán voltam így ráhangolódva a szilveszterre. Sőt, furcsa volt, amikor rápillantottam a számítógép órájára, láttam, hogy éppen éjfél volt akkor otthon. Mi a hőségben a medenceparton hűsöltünk, amikor otthon éppen mindenki nagykabátban koccintott.

Lassan el kellett kezdeni készülni nekünk is, mert 10-re jöttek értünk, hogy le ne késsük az este 11 órás szilveszteri vacsorát.

Este hazatelefonáltam anyámnak. Nagy hévvel meséltem el neki az aznapi humoros történetünket, amely az egymás melletti elbeszélés tökéletes megtestesülése volt:

„A chilei emberek igazán humoruknál vannak. Még reggel, vagyis délben ébredés után taxival elmentünk a Parque Aracua nevű bevásárlóközpontba. Egy idős férfi volt a sofőr. Egy papírra kijegyzeteltem a bevásárlóközpont nevét, mert a pontos kiejtésében nem voltunk biztosak. Mikor beültünk az autóba, céltudatosan

odanyújtottuk neki a papírt, amit szépen elolvasott, majd azzal a lendülettel elkezdett velünk folyamatosan beszélni. Spanyolul. És csak beszélt és beszélt és beszélt. Szüntelenül, abba nem hagyva. Egyszer csak elhangzott egy szó, amit értettünk.

»...paii«

»...ungheira« – válaszolt Milé.

Örültem nagyon, beszélgetésben vagyunk végre a férfival, mert kezdett nagyon kínos lenni a helyzet. Persze őt cseppet sem zavarta, hogy percek óta csak ő beszélt. Ismét egy 5 perces spanyol monológ következett. De egyre nagyobb lendülettel és hévvel. Ismét egy szünet. »Hmmm.«

Milé próbált vele kommunikálni” – ekkor már mind a ketten hangosan nevtünk a telefonbeszélgetés közepette. Majd folytattam anyámnak a beszámolót:

„A férfi elégedettnek tűnt a sokatmondó válasz miatt, így folytatta tovább. Még gyorsabban. Ekkor jött:

»...tuo presidente Bush.«.

És rámutatott az egyik szállodára. Persze mi örültünk, hogy nem a mi elnökünkről beszél, de ekkor már éreztük, hogy az egyetlen tartalmas válaszuk, amiben megneveztük szerény kis hazánkat, nem ért célba. Utána valami számok jöttek. Milé rákérdezett: »...in dollari?«

Ekkor olyan nagyon próbálta átszámolni dollárra az összeget, hogy csak úgy hangosan zörögtek és zakatoltak a gondolkodó alkatrészei, mint a régi orosz számológép darabjai, amint törte a fejét. Így megúsztunk még 5 percet anélkül, hogy lebuktunk volna, hogy a beszélt spanyolunk hagy némi kívánnivalót maga után. Végül odaértünk és elköszöntünk. Ez nagyon ment.”

Anyám meg sem tudott szólalni, annyira örült, hogy jól érezzük magunkat. Hallottam, amint megkönnyebbülten sóhajtott.

Tudta, mi zajlik le bennem. Vagyis a nagyját tudta.

Ekkor hívtam utoljára az út során.

Közben készülődünk az estére. Imádtam nézni, ahogyan akkor készülődte. Kikészítettél négy ruhát, majd leültél melléjük gondolkodni. A fényképezőt is feltöltöttem, és reménykedtem, hogy nem hagyjuk otthon. De persze majdnem sikerült. Emlékszel, vissza kellett fordulni érte, miután megérkeztek értünk André barátai autóval.

A vacsora valóban 11-kor kezdődött. Részt vett rajta a család és a legjobb barátok, így körülbelül 15-en lehettünk. Nagyon szép élmény volt ez a szilveszter este. Az éjféle lencse mellé kitétek egy tál szőlőt. 12 szemet kellett megenni mindenkinek, hogy a szerencse legyen vele az év mind a tizenkét hónapjában! Szóval, éjfél után elkezdődött az iszogatás. Vagyis folytatódott. Már vacsora közben is erősen iszogattunk, igaz?

Még mindig együtt volt a teljes család. Úgy egy óra körül Andrének az asztalon támadt kedve táncolni. Akkor már nem volt szomjas. Berakott egy görög muzsikát. Az apa vadul csóválta a fejét, az anya pedig gyorsan elkezdett lepakolni az asztról. Imádtam a fia minden mozdulatát. Felőle akár a csilláron is hintázhatott volna. Szóval, a mama rendet csinált, de olyan gyorsasággal, hogy szinte füstölt az asztal, a papa fejet csóválta, André pedig félig öntudatlanul közeledett. A papa még utoljára szóvá tette, hogy André ezt nem kellene. A mama pakolt tovább, mondván: „De hát táncolni akar!”

Majd magát megadva és az elveit egy picit feladva az apa elővette a kamerát és felvette az előadást. Érdekes volt!

Milyen fantasztikus, ahogyan rászólt az anyuka az apukára, hogy hagyja André táncolni, hiszen táncolni akar! Ott akkor azt éreztem, hogy mind tanulhatnánk tőlük... ahogyan hagyják annak lenni a gyerekeket, a szeretteiket, akik szeretnének lenni, amit szeretnének tenni. Úgy, ahogy. Akkor, amikor.

Nagyon szép család az Andréé. Tetszett, ahogyan szerették egymást.

Szerették egymást.

Mindenki mindenkit. Kivétel nélkül.

És az egész chilei utat igazán bensőséges és különlegessé tették.

Hajnalban átmentünk egy szórakozóhelyre, ahol rajtunk kívül sokan nem voltak, de nagyon jól éreztük magunkat. Korlátlan étel- és italfogyasztás volt, de ehhez képest nagyon visszafogottan ittunk. Reggelig táncoltunk, együtt a szülőkkel. Taxival mentünk haza, ami a szokásosnál számottevően drágább volt. Valószínűleg szilveszteri tarifával vihették minket a sofőr.

Másnap délután 2-kor tértünk magunkhoz. Vagyis próbáltunk, de nem voltunk igazán formában. Reggeliztünk, majd átmentünk a szülők házába, ahol szokás szerint megint vagy 10-en tartózkodtak a családtagokon kívül. Mindenki az előző éjszaka martalékaként borult az egyik heverőről a másikra. Filmet néztünk, fürödtünk, napoztunk és aludtunk, majd egy remek kis olasz pizzériában zártuk az estét. Ekkorra már nagyon fáradt voltam, de neked még mindig sikerült kiráncigálnod engem az ágyból.

„Készítsd ki az útleveled.”

„Miért?”

„Holnap utazunk.”

A fáradtsághoz ezzel a mondatoddal nagy levertség is társult abban a pillanatban. Már kezdtem teljesen megfélekedni az út igazi céljáról. De lehet, hogy csak az előző esti italok tették mindezt.

„Milé, legalább azt mondd már meg, hogy visszajövünk-e, vagy azt, hogy egyáltalán miket pakoljak össze? Tudod, hogy én nem tudok így létezni, hogy ne tudjam, mi történik a következő napokban, nemhogy így, hogy azt sem tudom, egy perc múlva mi lesz. Fogalmam sincsen, hogy merre megyünk, miért, és egyáltalán, hogy én miért vagyok itt. Ezt kérdezem magamtól napjában százszor és nem kapok rá választ. Egyszer sem!

Úgy teszünk, mintha nyaralnánk. Felhőtlenül és felelőtlenül töltjük együtt az időt, és csak a te fejedben van egy terv, amelyet nem osztasz meg velem. Pedig itt kettőnk közül te tudsz tervek nélkül élni és én nem. Én nem.”

Sosem tudtam.

Akkor már azt hittem, hogy szétrobbanok. Nem bírtam tovább, pedig tisztában voltam vele, hogy magam ellen cselekszem. Könnyes szemmel mentél be a fürdőszobába. Nem tudtam utánad menni, pedig biztos, hogy sírni mentél. Elaludtam. Pedig azt is tudtam, hogy utálok, amikor ilyenkor elalszom.

Még mindig bennem van, hogy reggel milyen nagyon lehangoltan ébredtél. Talán nem is pihentél egy percet sem. Valószínűleg nem aludtál. Sőt, biztosan nem.

„Buenos Airesbe megyünk. Régi álmom volt, igaz, most nem igazán van kedvem hozzá. Pedig most tényleg egy karnyújtásra van, hogy valóra váljon ez a régi vágyam. Tudod, az a baj, hogy minden álmomat és vágyamat széttiporsz a viselkedésseddel. Évek óta várom, hogy egyszer eljussak Buenos Airesbe. Most itt tartom a kezemben a repülőjegyet, pár óra múlva indulunk, és egy csepp boldogságot sem érzek.”

Igazad volt. Tényleg mindig érzéketlenül sikerült viszonyulnom a féltett kis dolgaidhoz. De valahogyan nem ismertem, vagy nem vettem észre, hogy mi az, ami fontos számodra. Annyira más értékrenddel rendelkezünk, hogy valahogyan tényleg mindig belegázoltam a lelkedbe.

Annyira bánt.

Ne haragudj!

Persze ez most így nem igaz. Valószínűleg soha nem figyeltem rád annyira, amennyire szükség lett volna és amennyire szükséged lett volna rá. Talán ez így közelebb áll az igazsághoz.

Ezért voltunk ott és úgy. Nem tudom, mások ezt hogyan csinálják jobban, de nekem mindig éppen ott sikerült sebet ejtenem rajtad, ahol neked a legjobban fájt. Gondolhatod, hogy soha nem akartalak bántani. Mégis igen gyakran sikerült.

Persze lehet, hogy más nők nem ennyire érzékenyek, ezért könnyebben boldogulnak velük a férfiak. Vagy más nők jobban meghasonulnak, Te viszont mindig is teljes mértékben kiálltál önmagadért, a vágyaidért, a gondolataidért. De most Te is lehettél volna megértőbb. Vagy egyáltalán megértő. A körülményeket illetően.

Eszméletlen ideges voltam.

Szerettem volna tudni, észrevetted-e rajtam.

De azt hiszem, az a szituáció, sőt, az az egy teljes hónap rólad szólt.

Rólad, Milé.

Amúgy nagyon kellemes tapasztalatokkal hagytam ott akkor Santiagót. Főként, hogy elég sok családi élményben volt részünk, így igazán közelinek éreztem magamhoz a várost! És ez a mai napig így él az emlékeimben.

* * *

A gép szokás szerint késett. Végül is nem bántam, mert így a reptéren kicsit rendezni tudtam a gondolataimat. Persze –ahogyan már megszoktuk – ott nem egy-két órás késésekről beszélünk, így csak estére értünk a városba. Még a repülőtéren fogtunk egy taxit, amely bevitt minket a városba. Borús idő volt, de azt mondta a sofőr, hogy örülhetünk, mert előző nap 44 fok volt. Még Santiagóból lefoglaltad a Buenos Aires-i szállást interneten. Mikor megmutattad róla a képeket, igazi kis művészszállónak nézett ki.

Már egy jó ideje haladtunk a taxival, és mivel fix tarifa volt a reptérről, így most az egyszer biztosak lehettünk benne, hogy a legrövidebb úton jutunk el a célunkhoz.

Egyszer csak megálltunk egy épület előtt. Néztem az utcanevet. Stimmelt. Néztem a papíromon a házzszámot. Az is egyezett. Rád néztem. Értetlenül. Rám néztél. Mindig megnyugtatót a tekinteted.

Minden egyezett, kivéve az elvárásaimat a szálláshellyel. Sem egy kiírás, sem egy indikáció arra vonatkozóan, hogy itt aludni lehetne. Elsőre nem volt túlságosan bizalomgerjesztő. Becsöngettünk. Kijöttek. Kiderült, jó helyen jártunk. Óvatosan léptünk be a hatalmas, fekete kapun.

Kicsit olyan érzést keltett bennem a szálloda, mintha egy titkos gyülekezet búvóhelyére érkeztünk volna. De hamar felismertem a falon lógó képeket a honlapról, amit a reptéren nézegettünk. Valóban jó helyen jártunk. Kicsit rejtélyes, kicsit egzotikus, kicsit avantgárd, kicsit más, kicsit olyan volt, mint Te, Milé. De éppen ezekért volt kellemes.

Neked természetesen egyből nagyon tetszett, valóban igazi kis művésztanya volt. A tulajdonosnő, Patrizia, akivel az e-maileket is váltottad, egy régi álmát valósíthatta meg ebben az épületben. A bejáratnál a kis vödörökön színes szalagok jelzik, hogy melyik kulcsot hova kell helyezni, mert a szobáknak nem számuk, hanem színük van.

Mienk a vörös volt. A szerelem színe.

Ábránd.

Remény.

Szenvedés.

Biztos vagyok benne, hogy mind a kettőnkben megragadt ez a vörös szín, de mind a ketten másra gondoltunk, hogy miért ez a véletlen...

Milyen izgalmas volt, ahogyan a bejáratot elhagyva egy gangos folyosón kellett a kerten át eljutni a mi kis szobánkba. A fürdőszoba igaz, akkora volt, hogy csak lapjával fértem be. A falakon van Gogh-, Picasso-reprodukciók lógtak. Nagyon inspiráló környezetet nyújtott a kis szálloda. Akár a gondolatoknak is. Milé, szerintem, Te le sem feküdtél akkor egész éjszaka, mert amikor elaludtam, még írtál valamit, és arra ébredtem, hogy a szófán ülsz és írsz. Nem kérdeztem soha, hogy mi volt akkor este.

De még lefekvés előtt nekiindultunk a városnak.

„Tangót szeretnék nézni. Kaptam egy címet még múltkor Isztambulban, ahova érdemes elmenni, mert igazi tangót táncolnak, és nem turistáknak, hanem a helyieknek.”

És ezzel oda is fordultál a tulajdonosnőhöz. Persze számomra teljesen világossá vált akkor, hogy már régóta tervezted ezt az utat. Már korábban az ismerőseidtől afelől érdeklődtél, hogy hova menjél tangót nézni Buenos Airesben, mert azért be kell látni, hogy nem mindennap beszélget arról az ember lánya, hogy a föld másik végén melyik bárba érdemes elmenni, hogyha jól szeretne mulatni a helyiekkel. Nem szóltam semmit. Mit is szólhattam volna.

„Patrizia, hol találom ezt a bárt?”

Megmutattad a telefonodba beírt bárnak a nevét.

„Tangót szeretnétek nézni?”

„Igen, feltétlen. Egy barátom ajánlotta ezt a helyet.”

Ilyenkor mindig csak az jutott eszembe, hogy soha nem hallottam egy argentin barátodról sem. És persze arról sem meséltél, hogy múltkor együtt töltöttél volna bárkivel időt, amikor utoljára Isztambulban voltál. Vagy azelőtt.

„Ez tényleg nagyon jó hely” – mutatott Milé telefonjára a hölgy. „De csak csütörtöktől vasárnapig táncolnak tangót, így ma sajnos nem tudjátok megnézni. Viszont van itt a közelben a dokkoknál egy nagyon népszerű mulató, azt tudom ajánlani. Hívjak nektek taxit?”

Mindig roppant bizalmatlan voltál az emberekkel. Pedig szerintem soha nem történt veled semmi olyan atrocitás, ami miatt így kellett volna érezned másokkal szemben.

„De Patrizia, ugye nem olyan helyet ajánlasz, amit a turistáknak találtak ki? Nem szeretem az olyanokat.” „Ez igazából turistáknak van a város egy olyan részén, amit érdemes megnéznetek. És mivel csak három napot lesztek itt, és ebben a három napban még itt a legszínvonalasabb az előadás, ezért ajánlom nektek. Nagyon kellemes része Buenos Airesnek, és este kivilágítva különösen szép. Az étterem a dokkoknál található, ahogy már említettem. Régen itt volt a kikötő, de elhagyták és lepusztult ez a negyed. Most pedig kitalálták, hogy milyen tökéletes is lesz ez itt a turistáknak, és belepumpáltak sok-sok pénzt, így most sorra éttermek, jachtok várakoznak a kíváncsiskodó szempárokra. Szerintem jól fogjátok érezni magatokat. Hívjak egy taxit?”

„Igen, köszönjük.”

Közbe kellett vágnom, mert láttam, hogy neked egyáltalán nem tetszett az ötlet. Másra vágytál, viszont egyre későbbre járt, így ha sokáig tanakodtunk volna még, akkor elmegy az első esténk úgy, hogy nem látunk semmit a városból.

Így taxival elmentünk egy rendkívül elegáns helyre, ahol szerintem maximumon használták a légkondicionálót. Az első percekben kételkedtem abban, hogy megéled a desszertet, vagy esetleg Te leszel fagyaltként felszolgálva.

A vacsora nagyon finom volt, háromfajta argentin specialitás közül lehetett választani, az argentin steaktól kezdve argentin édességkülönlegességeken át. Finom helyi borok is voltak. Fél tizenegykor elkezdődött a show, amelyben figyelmesen kerestem a tangó általam ismertnek vélt elemeit. Figyeltelek, Te is kételkedve nézted.

„Valahogyan nem találom az argentin tangót ebben az előadásban” – mondtad hirtelen. „Egyszerűen nem találom meg. Persze lehet, hogy nekem hiányosak az ismereteim az argentin tangót illetően. Az előadást szerintem leginkább performance-nak lehetne nevezni, mert ebben aztán van minden. Szerinted nem olyan, mint amikor egy híres művész kitalálja önmagát, maga köré hímez egy történetet és egy elképzelést, majd a vászonra dob egy – jól átgondolt – sárga csíkot, erre keresztbe egy szürkét, és az után kijelenti, hogy ez a művészet? Ráadásul mindezt milliókért árulja. Pedig én szeretem és tudom is értékelni a modern művészetet. Tudod Te is” – kicsit megálltál, majd folytattad. „Legalábbis ez idáig ezt gondoltam – de most ez nem megy. Igaz, nagyon érdekes látni, ahogyan piacképesé tesznek egy-egy

hagyományt, így a nemzeti táncokat is. Hiszen a táncoknak is meg kell újulniuk ahhoz, hogy részei maradjanak az életünknek, és éppen azért tetszenek annyira, amikor népi elemekből egy olyan modern és fogyasztható előadást faragnak, ami megállja a helyét a világ bármely színpadán. Szóval ma a tangó a harmadik generációját éli. Azt a generációt, amely illeszkedik a mai elvárásokhoz, kihívásokhoz, a mai szellemhez, korhoz és divathoz.”

Imádtam az elmélkedéseidet. Ittam minden szavadat. És az argentin bort is. Másnap – idő híján és elveiddel ellentétesen – egy szervezett, félnapos túrán vettünk részt, amely bemutatta Buenos Aires nevezetességeit.

„Egyetlen szerencse, és ami miatt végigcsinálom ezt Veled, az, hogy valami olyan fantasztikus az idegenvezető, hogy kívánni sem tudnék jobbat. Az egyetlen probléma az, hogy nagyon rosszul lehet hallani, amit mond, igaz?” Kíváncsi voltam, meddig bírod, de akkor úgy látszott, végigcsináljuk a túrát.

Rengeteg látnivalójával igazán sokszínű latin-amerikai főváros Buenos Aires. Sok helyen megfordultunk már, de szerintem ennyi szobrot és szökőkutat sehol máshol nem láttunk.

Igaz, Milé?

Városnézés közben Te folyamatosan ok fejtettél.

„Ami a legjobban tetszik, hogy végigbeszéli az utat, és a politika, a történelem és a kultúra mellett a mindennapi életről, a szokásokról, a pletykákról, mindenről, de tényleg mindenről beszámol. Ráadásul milyen lelkesen, igaz? Ilyenkor eszembe jut egy évvel ezelőtt megtapasztalt idegenvezető Szentpétervárról, akinek minden szava előtt izgultam, hogy sikerüljön neki még az előtt kimondania azt, hogy elájul” – nevetél.

Szerettem a mosolyodat, elbűvölő voltál olyankor.

Adolfo így végigvezetett minket Buenos Aires rejtelsein, a téren, ahol a kormányzó palota áll, ami egyben a tér, ahol rendszeresen tüntetnek az argentinok. És ők tüntetnek aktívan, lelkesen és büszkén. Ez az a tér, ahol az Eva Peron-beszéd is elhangzott. Majd elmentünk az olasz bevándorlónegyedhez, amelyet mára már a művészek szálltak meg. Nagyon izgalmas, csak túlságosan turista jelleget öltött az elmúlt években, évtizedekben. Utána a Recoletta és Palermo negyedekben néztünk szét, ahol sok-sok érdekes látnivaló akadt. Mégis azért el kell, hogy mondjam, vagy túl sokat vártam, vagy Buenos Airesnek túl jó a marketingje, de summa summarum, a város semmivel sem ad többet, mint egy nagyváros. Személytelen és mértéktelen. Sokkal több koloniális épületet vártam, sokkal inkább reméltem, hogy felfedezhető az argentin kultúra az utcákon, a falak között, a házakban.

„Amikor mi bulizni megyünk, akkor tangót táncolunk.” Annyira érdekeseket mondott Adolfo. Erre nagyon felkaptad a fejed, emlékszem. Téged mindig is megragadtak az ilyen dolgok. Közben próbáltuk összevetni az előző napi élményeinket és tapasztalatunkat ezzel a megállapítással, hogy a tangó egy élő és művelt tánc, ráadásul a fiatalok körében is.

Amúgy különös, hogy itt a világ másik szegletében az Adolfo névről nem asszociáltam semmire sem. Nem néztem furcsán, hogyan lehet egy ilyen nevet adni bárkinek is. Ez igazából csak akkor ugrott be, amikor a feljegyzéseimet készítettem az útról.

De a táncra visszatérve, ilyenkor eszembe jut a jó öreg néptáncunk, mert nem is tudják táncolni a fiatalok otthon – beleértve engem is –, és azt sem hinném, hogy az a szórakozóhely, ahol néptánc zenét játszanának, különösképp jól menne. Erről még hosszasan beszélgettünk később.

Ekkor már egyáltalán nem bántad a szervezett-tervezett túrát. Éreztem, ahogyan átestél ezen a ponton.

Kinyíltál.

Jól érezted magad.

Délután a Recoletta temetőben mászkáltunk, ami igazán különleges élmény volt, mert leginkább egy szoborparkra hasonlított. Meglepő módon tetszett. Hihetetlen és egyben eszméletlenül rejtelmes temetkezési hely. Még mindig látom magam előtt, milyen nagyon feszült voltál, mert mindig is féltél a temetőben. Vagyis a

temetőben és a könyvtárakban egyszerűen olyan idegessé váltál mindig, hogy nem bírtál ott maradni. Nekem sem engedted, hogy fényképezzek, mert attól féltél, hogy többen lennének a fényképen, mint én azt reméltem.

„Ez a temető lüktet, él, figyel. Döbbenet. Menjünk innen, kérlek!” – akkor már könnyöregtél.

Félelem tükröződött a szemedben.

A kijárat felé indultál. Én még maradtam volna, de volt abban valami, amit mondtál. Néha már az volt az érzésem, hogy kezdem érteni, amikről beszéltél.

Ekkor már késő volt, igaz.

Este a Palermo negyedben vacsoráztunk egy nagyon kellemes étteremben.

„Így összességében – utólag és hogyha értékelnem kellene – nagyon klassz tapasztalat és élmény Buenos Aires, de azért nem ért fel a várakozásaimmal.”

„Én örülök, hogy veled lehettem itt.”

„Tudom, én is jól éreztem magam, csak egyszerűen többet vártam. És azt is tudom, hogy mindig túl sokat várok.”

Mindig ez volt a legtöbb, amit kifejeztél érzelmek terén irányomban. Diplomatikusan és kedvesen, de maximálisan csupán ennyit. Ilyen voltál.

Mindig.

Minden helyzetben.

Sokáig boroztunk az étteremben és rendkívül jól beszélgettünk az elvárásokról, a hitről és azok hatásairól a személyiségre. Persze nekem végig az járt a fejemben, hogy vajon mikor utazunk Brazíliába. Én nem tudok ilyen elvont dolgokról igazán komolyan gondolkodni, így inkább hagytalak Téged kibontakozni és konstruktívan hallgattam a gondolataidat, amelyek amúgy mindig nagyon érdekesek voltak.

Szerettem hallgatni. Mindig különleges rálátással voltál az élet nagy dolgaira.

A kicsikhez nem értettél. Talán mert nem vettél róluk soha tudomást.

Reggel korán indultunk a reptérre, amivel olyan nagy gond nem is lett volna, csak a vacsora és az ébredés között nem sok idő állt rendelkezésünkre alvásra. Talán ilyen fáradtnak még nem láttalak sohasem.

Tíz órakor indult a repülő, és a reptér nagyon messze volt a várostól. Micsoda döbbenet volt, ahogyan beléptünk az épületbe és megpillantottuk a hihetetlen és döbbenetes hosszú sort, mely fogadott bennünket. És bizony végig kellett csoszogni az egészet, hogy hozzájussunk a beszállójegyünkhöz.

Mindez álmosan és fáradtan még hosszabbnak tűnt.

A beszállókártya után a következő sor – meglepetésszerűen – a reptéri adó befizetésének helyén várt minket, majd a reptéri adó befizetésének az ellenőrzéséért várakoztunk, ez után az útlel-ellenőrzés következett, utána jött a kézipoggyász, és végül a vízum. Amennyiben a teljes foglalkoztatottság volt a cél, úgy egészen remekelhetett ebben a reptér.

Szó, mi szó, 2 órás várakozás és sorban állás után sikerült átvergődnünk minden kötelező nüánszon. A gép indulása előtt két perccel még az volt kiírva, hogy időben indulunk, ami persze igencsak meglepő volt akkor és ott, hiszen elég problémás lett volna két perc alatt személyzetet varázsolni a kapuhoz, illetve beszállítani a sok-sok utast.

Elérkezett a gép indulásának az ideje.

Emlékszem, ahogyan felkiáltottál, amikor az időben indul felirat helyett megjelent a táblán: „Kérdezd meg a személyzetet!” Ez rendben is lett volna, csak személyzet nem volt sehol. Ezzel sem lett volna semmi baj, ha a Buenos Aires-i és a Rio de Janeiró-i gép indulása között nem lett volna olyan nagyon kevés idő. Igen, ekkor már tényleg vészesen közeledtünk célunk felé. Buenos Airesben ért a döbbenet, amikor közölted, hogy megvetted a jegyet

Brazíliába. Már abból, ahogyan elkezdted a mondatodat, tudtam, hogy mit fogsz mondani. Nem tudom, éreztél-e már hasonlót, de végigfutott az egész testemen egy hihetetlen melegség, majd elkezdett rázni a hideg, utána pedig a gyomrom lüktetett percekig. Soha nem éreztem magam ilyen rosszul.

Azóta sem.

Mint ott, akkor, egyetlen mondatodtól.

A reptéren teltek-múltak az értékes és rövidnek tűnő percek, a személyzethez továbbra sem volt szerencsénk. Természetesen nem láttuk a közelben a kiszolgáló személyzet egyetlen tagját sem. Ekkor már türelmetlen voltál. Én azt kívántam, bár maradnánk ott örökké a reptéren, és soha ne utaznánk tovább. No de, elindultunk keresni valakit, mert a riói gépet semmiképp sem szeretted volna lekésni, amihez pedig valahogyan el kellett keverednünk Santiagóba. Nagy nehezen, sok-sok kapuval odébb rátaláltunk egy, a mi légitársaságunkhoz tartozó személyre. Milyen mogorva volt, emlékszel?

„Elnézést, mikor és hol lesz az indulás Santiagóba?” – kérdezted a szokásos visszafogott, de udvarias stílusodban.

„Ki van írva az információs táblán” – hangzott a nem túl meggyőző, de legkevésbé sem segítőkész válasz.

„Ki van írva a nyolcas kapunál, hogy konzultálni kell a személyzettel, de nincs ott senki.”

„Menjenek vissza a nyolcas kapuhoz.” Láttam rajtad, hogy kezdted elveszíteni a türelmed.

„De ott ki van írva, hogy a személyzettel kell beszélni.” „Igen, látják, én vagyok a személyzet, maguk most épp velem konzultálnak, és én mondom, hogy menjenek vissza a nyolcas kapuhoz.”

Ekkor már próbáltalak lecsillapítani. Ritkán vesztetted el a fejed, de akkor megtörtént. Szerintem csak a riói út miatt volt mindez.

Soha, semmilyen más helyzetben sem tapasztaltam még, hogy hasonlóan ingerültté válnál.

A fejemben pedig folyton csak az járt, hogy ilyenkor azért elgondolkodik az ember, hogy jó reptéren van-e, jó időben és hogy vajon, miért is kommunikál el oly sok ember egymás mellett.

Legfőképpen mi ketten.

A gép másfél órás késéssel elindult. Valóban a nyolcas kaputól, csak éppen semmiféle tájékoztatás nem történt az eredeti és a tényleges indulás között. A repülőúton befejeztem egy könyvet, amelyet pár nappal ezelőtt kezdtem el olvasni, és amelyet mindenki olyan nagyon dicsért, de engem nem igazán fogott meg, csak már tényleg nem akartam félbehagyni.

Lehet, hogy azért nem tetszett, mert gondolataimban teljesen máshol jártam. Utaztunk együtt. Santiagóba. Onnan Rióba. És láttam magam egyedül a visszafelé úton.

Egyedül.

Nélküled, Milé.

Nem is tudom, miről szólt a könyv. Azt hiszem, nem is érdekelt.

Mikor megérkeztünk Santiagóba, már nagyon kevés idő lett volna a riói gép indulásáig, mert Buenos Airesben nem tudták a bőröndjeinket Rióig feladni, így át kellett volna mennünk a bevándorláson, felvenni a csomagokat, majd beállni a sorba, hogy kapjunk egy szállókártyát a riói gépre, ami teljesen lehetetlennek tűnt. Beszéltünk egy „földi” személyzettel, akinek elmondtuk a problémánkat. Ekkor közbeléptél:

„Hölgyem, a mi gépünk nemsokára, három órakor indul, és biztosan nem lesz időnk végigmenni a bevándorlási ellenőrzésen, utána felvenni a csomagjainkat, majd végigállni a sort, hogy ismét feladjuk őket, kapjunk egy szállókártyát...” – még folytattad volna, de már fel is hívta a felelős személyzetet, akiknek elmondta, hogy fel kell tenni a bőröndjeinket a riói gépre. Beszél valaki mással is, aki – szállókártya nélkül – átkísért minket az indulási oldalra. Nem hittem, sőt nem hittük, hogy mi és a bőröndjeink egy helyre fogunk érkezni. De én akkor egyáltalán

abban sem voltam biztos, hogy akár mi, akár a bőröndjeink Rióban lesznek-e pár óra múlva.

Egész gyorsan odaértünk, egyszer csak ott találtuk magunkat a kapunknál beszállókártya, illetve jegy nélkül. Mindenünk, ami volt, az egy internetes foglalási szám a telefonban elmentve. Össze-összenéztünk. Hol mosolyogva, hol aggódva.

A gép – természetesen – másfél órával későbbre volt kiírva a tervezett induláshoz képest, így három óra helyett végül fél ötkor indultunk el. Ekkor már rajtad is láttam az idegességet. Vagy az izgalmat. Fogalmam sincs. Azt hiszem, izgalom volt. Én voltam ideges.

Ott a kapunál kaptunk egy beszállókártyát a 29-es sorba. Természetesen a gépen nem volt csak 23-24. sor, de ezen már akkor meg sem lepődtünk. Már csak az lepett volna meg a nap végén, hogyha a bőröndjeinket is kézhez kapjuk. Persze Te roppant jól szórakoztál a helyzeten, én kevésbé voltam oldott a szituációtól. Sőt.

Félúton derült ki – legalábbis számunkra –, hogy a gép Rió helyett Sao Paolóba ment, ezért még át kellett szállni egy másik gépre, így végül hajnal egyre értünk Rióba. Utáltam azt a pillanatot. Még mindig érzem.

Végül így majd egy teljes napi utazás után érkeztünk meg álmaid városába.

Láttam rajtad, ahogy azonnal teljesen feltöltődöttél, már ahogyan kiléptünk a reptéren az ajtón. Mintha egy ötperces utazáson lettünk volna túl. Akkor és ott teljesen olyan voltál, mintha már százszor lettél volna ott, vagy mintha hazajöttél volna. Igen, olyan voltál, mintha hazaérkeztél volna. Nem mondtam, mert nem akartam elrontani a hangulatod, hogy én persze régen nem éreztem magam ennyire szörnyen, és nem csak a fáradság tette ezt.

Persze hogy nem.

Milyen érdekes, hogy megérkezem egy városba azzal az emberrel, akit szeretek. Veled. Te felhőtlenül boldog vagy, én pedig nyomorultul éreztem magam. Amúgy Isztambulban virultál ki így mindig, akárhányszor arra jártunk. Rajtad egy picit sem láttam a fáradság egy apró jelét sem.

Taxival mentünk be a városba bevezető autópályán. Nem felejttem el, és tényleg már csak az hiányzott akkor a hangulatomhoz, hogy egyszer csak – forgalomlassítás céljából – a rendőrök lezárták az összes sávot, kivéve a legbelső. Lépésben haladt a forgalom, minden autó próbált besorolni a belső sávba. Nagy nehezen eljutottunk a korlátozás végéhez, ahol több rendőr állt feltöltött fegyverekkel. Ujjukkal a ravaszon.

A legkülönösebb az volt, hogy minden autónak fel kellett kapcsolnia a belső világítást, ahogy elhaladt a fegyveres rendőrök mellett, hogy lássák, amit látniuk kell. Mindez semmilyen fennakadást és meglepetést nem okozott senkinek sem, mert minden ment tovább a saját pulzáló ritmusa szerint az ellenőrzés után is.

A taxist kértük, hogy vigyen el egy szállodába a Copacabanán.

Reggel miután felkeltünk, elhatároztuk, hogy itt is elmegyünk egy vezetett túrára. A város – félretéve az én érthető, de komoly ellenérzéseimet – szenzációs volt! Még nekem is.

Már az utcára kilépve olyan hangulat fogott meg minket, ami páratlan, mert a város minden négyzetcentiméterében vibrál. A sarki büfében frissen facsart gyümölcsleveket lehetett kapni. Oh, de nem csak narancsot, hanem a cukornádtól kezdve a papayán keresztül a mangóig mindent-mindent! Mennyire imádtuk! Így nincs is az embernek szüksége kávéra vagy teára, ennyi finom gyümölcs után!

No de, visszatérve a városhoz. A reggeli frissen facsart mangólével a hasunkban felmentünk a Krisztus-szoborhoz. Vagyis mentünk volna, hogyha a frissen megválasztott riói kormányzó nem éppen akkor imádkozott volna fent, ami óriási fennakadást okozott, ezért visszafordultunk és bementünk a belvárosba. Vagyis az egyik belvárosba, vagy nem is tudom, hogyan lehet fogalmazni egy ilyen nagy és fregmentált részekből álló város esetében.

Elmentünk a footballstadionhoz, ahol Pelé-mezbe öltözött fekete bővölte a labdát, ami annyit tett ki, hogy hátán a labdával levette a pólóját, majd felvette. De még folytathatnám. Emlékszel? Persze ez gondolom, nekem lehetett a

nagyobb élmény.

Megnéztünk egy modern templomot, amely kívülről piramis alakú szörnyedvénynek láttatta magát, ám belépve egészen érdekes formát öltött. Rendhagyó, kihívó, mégis templomi hangulatot sugárzott a festett mozaikoktól, a nagy keresztől. A hatalmas bejáratoknál szobrok léptek be a terembe, szinte vakítóan, ahogyan a besugárzó fényben csak egy-egy alak közeledtét lehetett felfedni. Minden városban elmentünk legalább egy templomba. Szinte mindig ez hajtott Téged. Mindig nagyon vonzottak Téged a templomok. Mindegy volt, milyen egyház, csak templomot lássunk belülről. Leültél és megnyugodtál.

Itt is.

Az üzleti negyeden, ahogyan keresztülvágtattunk, borzalmas épületek mellett haladtunk el, amelyek leginkább a modern stílust próbálták magukra öltetni, de mégis inkább szocreálnak mondhatók voltak. Velük szemben ott állt egymagában egy több száz éves templom a maga magányában felügyelve mindazt, ami az üzleti negyedben folyik.

Hogy mi folyik az üzleti negyedben?

Sok helyütt kuplerájok vannak kialakítva az irodaházakban. Nehéz időkre, nehéz napok után vagy alatt.

Érdekes.

A központban megnéztük a parlament épületét – a tartományi parlamentét –, majd azt a palotát, ahol kikiáltották Brazília függetlenségét, a kikötőt, majd felmentünk a cukorsüveg hegyre. Tipikus kis turistaútvonalat követtünk.

Fentről még inkább szembeötlő volt, hogy milyen egyedülálló ez a város, a hosszan elnyúló tengerpart, a magas hegyek, a nagyvárosi jelleg. Éreztem az ámulatot rajtad, ahogyan lenéztünk a városra. És minden-minden egy helyen. Megnyugtató és mégis bizsergető volt a kép.

Majd ismét nekiindultunk, hogy felmenjünk a Krisztus-szoborhoz. Szerencsére akkorra már vége volt az ünnepségnek, így könnyen visszajutottunk. Még érzem, ahogyan csak álltál és meredten bámultál. Teljesen elkápráztattak Téged a látottak. Valójában engem is.

Este elmentünk vacsorázni egy úgynevezett kilós étterembe, ahol – ellentétben az otthoni szokással – nem egy fix összeget kell befizetni és bármennyit lehet enni, hanem ezerféle étel közül választva lemérik, hogy mennyit tettél a tányérodra, és az után kell fizetni. De a szusitól kezdve az olasz canellonin keresztül a lazacig mindent megtaláltunk, és nagyon ízletes is volt a kínálat. Egyszerű kis étterem volt, tele helyiekkel. Jól sikerült vacsora volt.

Este elmentünk a Lápa nevű negyedbe, ami egy nyomortelep. Egy-két utcája úgy van kialakítva, hogy kicsit a budapesti sziget fesztivál hangulatát idézve az utcán kezdődik a buli, és az utcáról betérve újabb szórakozóhelyekre lehet bukkanni a nyitott ajtók mögött. Az út odafele említésre méltó volt. Már akkor mókásnak találtam, amikor kikerekedett szemmel rám néztél:

„Menjünk busszal!”

„Busszal? Itt? De hiszen még a taxi sem biztonságos!”

Mire észbe kaptam, már felrángattál a legközelebbi tömegközlekedési jármű éppen nyíló ajtaján keresztül.

„Azt sem tudjuk, merre megy!”

„Valahogy úgy érzem, ez lesz a helyes irány!”

És ekkor már utaztunk is. Számomra érthetetlen volt, honnan jöttek neked ezek a megérzéseid, amikor akkor voltál életedben először abban a városban.

Csak remélni mertem, hogy amikor egyedül mentél valahova, akkor kicsit megfontoltabban cselekedtél. Bár nem hinném.

Miért lettél volna más olyankor?

Éppen hogy csak felugrottunk, a busz már indult is tovább. A vezető úgy száguldott, hogy szinte hangsebességgel suhantunk el az autók mellett. Az emberek nagy része sikítozott és annyira kapaszkodtak, hogy fehér volt az ujjuk

vége. Az enyém is. Hihetetlen volt. Ekkor odafordultál egy csoporthoz és megkérdezted, hogy mégis merre megy ez a busz. Szerencsére jó irányba tartottunk, ha már életveszélyben voltunk. Majd – számomra érthetetlen miatt, de – kitartóan beszélgettél a fiatalokkal:

„Ez az utolsó köre a sofőrnek, hogy így siet?” „Nem! Itt a városban a buszok nem menetrend szerint jönnek-mennek, hanem minden vezető az alapján kapja a fizetését, hogy hány fordulót tett meg aznap.” „Ez igazán mókás” – közben majdnem leestél a székről, amit átadtak neked. De mindezek fényében már érthetővé vált a tempó.

„De megáll majd a busz a megállóban? Hiszen így minden egyes utasfelvétel időkiesés a körből, és nem érdeke a sofőrnek megállni.” Nevettek. Nem értették a logikát. De végül is csak a magunk szórakoztatására és leginkább megnyugtatására ok fejtettünk. Éppen úgy, ahogyan Mérő könyvében is indul az egyik fejezet. Aki a virág szirmai tépke, arra kíváncsi, hogy vajon ő szeret-e.

Végül csak megérkeztünk.

Hogy leöblítsük a megpróbáltatások sarát, biztos, ami biztos, elsőként vettünk egy-két Caipirinhát az utcán, ami szintiszta két deciliter alkoholból készült, és három reálba került, ami kevesebb, mint háromszáz forintot tesz ki.

Akkor futottunk össze ismerőseiddel, ami igencsak mókás, hiszen nem egy elegáns szórakozóhelyen voltunk, hanem egy helyen, ahova csak a helyiek járnak. A séta után betértünk máshová is, ahol olyan meleg volt, hogy ilyet még soha nem éreztem. A farmerom hozzám volt tapadva és patakokban folyt rólam a víz.

Amúgy már kezdtem megszokni, mert olyan meleg volt napközben is, hogy szinte egész nap izzadtunk. Nem lehetett elég lengén felöltözni.

Lápa után másnap délután 4-kor keltél fel. Sürgettél, hogy gyorsan készüljek el, mert átugrunk a haverjaidhoz. Vacsorával vártak bennünket, majd utána elmentünk egy Bossa Nova-koncertre, ami mindig is a kedvenced volt, és teljesen véletlenül vetted észre az utcán a plakátot. Tiszta izgalomban voltál a programtól, amely amúgy tényleg nagyon jól sikerült. A szórakozóhely, ahol a koncertet tartották, éppen olyan volt, mint amilyeneket kedvelsz és amilyen az isztambuli kedvenc helyed is volt, elegáns, de mégis barátságos. A vége után még táncoltunk pár óra hosszát és csak utána indultunk haza.

„Melyik nap mész?” – kérdeztem tőled, de válasz nélkül fordultál el. Féltél. Láttam rajtad, hogy féltél. Minden mozdulatodban és minden gondolatodban. És félttem én is.

Mindketten féltünk.

Kimentünk a strandra, ami annyit tett, hogy át kellett menni egy utcán. Végeláthatatlan tenger. Egy csoda.

Kiértünk a partra, mikor jött egy óriás zuhé, de olyan meleg volt az idő, hogy még azt sem bántuk. Teljesen eláztunk, majd elmentünk vacsorázni.

Másnap a már-már szokásos déli ébredés után a megszokott gyümölcslével kezdtük a napot, ami éppen mangó-ananász volt.

„Béreljünk ki egy biciklit, rendben?”

Nem is emlékeztem, hogy mikor ültem utoljára kerékpáron, de tetszett az ötlet. Éppen a sarkon lehetett bérelni, nem telt bele pár percbe, és már repültünk is a tengerparton, ahol végig van bicikli- és futósáv.

Tudom, ez akár egy indok is lehetne számodra, hogy egy városba költözz, ahol a parton futhatsz, görkorcsolyázhatsz vagy biciklizhatsz. Láttam és néztem, hogy milyen felhőtlenül boldogan tekertél a bérelt kétkerekűn.

Éreztem, hogy milyen szabadnak érezted magad, és szabad is voltál akkor. Távol minden terhes gondolattól és nyomasztó érzéstől.

Ez voltál Te. A szabadság.

A Copacabanáról áttekertünk Ipanema tengerpartra, majd onnan egy belső tóhoz. Hihetetlen, hogy a városon belül még van egy hatalmas tó is, olyan, mintha még rátaláltunk volna egy mini Genfre, csak égis éő és mindenféle formát leíró dombokkal körülölelve. Így, aki unja az óceánt, és tavat szeretne látni az ablakából, megteheti.

Körbeticikliztük a tavat, beültünk egy étterembe a tóparton egy gyümölcslére, majd vissza a tengerhez. Hosszú túra volt, de hatalmas élmény. És igazából nem is a fáradtság miatt emlékszem még mindig rá, hogy hosszú volt, hanem azért, hogy milyen sok élményt nyújtott. Visszafelé megálltunk a parton, ahol kértünk egy Caipirinhát és leültünk a homokba nézni a capoeirásokat, illetve csak bámultuk a végeláthatatlan vizet, mert így este hat körül a természet ismét megmutatta, hogy ő az úr! Dagály idején kijön a tenger, de úgy, hogy váj magának egy 8-10 méter széles árkot, ahol úgy hömpölyög a víz, mintha egy folyó volna. Tényleg olyan volt, mint egy folyó, mert folyása és sodrása is volt. Ezen túl pedig volt egy félméteres kis sziget, majd egy mélyedés vagy inkább szakadék – ha nagyon érzékletesen szeretném leírni –, ahol kezdődik az igazi tenger a valódi és hihetetlen több-több méteres hullámokkal. Ez hozzávetőlegesen 3-4 méter lehetett. Amennyire félelmetes, annyira páratlan látványt nyújtott.

„Napokig tudnék itt ülni és nézni.”

„Tudom, Milé. Látom rajtad.”

Megöleltél, majd elfordítottad a fejed. Azt hiszem, akkor elsírhattad magad.

Közben elfogyott az állandósult brazil társunk, a Caipirinha, és a nap is lemenni készült, így elindultunk visszafelé a Copacabanára.

Este elmentünk egy arab étterembe, amely éppen ugyanannak a lánchnak volt a tagja, ahol napközben a tóparton az italt ittuk.

„Hiába nézegetem az étlapot, annyira furcsának tűnik. Itt vannak rajta különféle ízelítők – csomagok –, amelyekben sok-sok féle-fajta arab specialitás van, illetve vannak különálló ételkülönlegességek is” – fordultál a pincérhez. Majd folytattad:

„Uram, melyek ezek közül a főételek, mert az ételek árazását egészen speciálisnak találom” – sohasem voltál tapintatoskodó, mindig elmondtad egyenesen, amire gondoltál.

„Ezek, amelyeket most néznek, nagyon pici adagok. Ezek a főételek” – lapozott.

Beültünk és berendeltünk előételt, levest és főételt, aminek az lett az egyenes következménye, hogy a leves után a főételhez szinte hozzá sem tudtunk nyúlni. De szó szerint. Ráadásul, még mindezek mellett kértünk egy üveg brazil bort is, amely annyira rossz volt, hogy az első pohár is megmaradt, emlékszel? Szerettünk volna akkor ott borozni, és normál esetben már az első fogás felénél hiányzott volna az üveg fele.

Másnap reggel arra ébredtem, hogy pakoltál. Vártam ezt a pillanatot, vagyis inkább rettegetem tőle folyamatosan.

Hát eljött. Gondoltam.

„Hova méysz?”

„Bahiába megyünk. Együtt. A paradicsomba” – hangosan neveltél. Ekkor már tényleg kezdtem nem viccesnek találni a dolgot.

„Nem tudok semmit Bahiáról. Sőt, egész Brazíliáról nem tudok semmit. Te mozogsz itt otthonosan.” Ilyenkor persze roppant rossz érzés fogott el minden alkalommal, amikor ezt tudatosítottam magamban és veled is újra és újra. Ekkor megrántottad a vállad és hozzám vágtad:

„Most már te is tudni fogod. Gyere, menjünk le gyümölcslevet inni!”

Lassan már úgy éreztem, hogy a reggeli friss gyümölcslé nélkül olyan vagyok, mint az autó benzin nélkül.

Elmentünk megvenni Porto Seguroba a buszjegyünket. Nem értettem, hogy miért azzal megyünk, amikor ki nem

állhattad az ilyen utazásokat, de később elmagyaráztad, hogy nem találtál elfogadható áron repülőjegyeket, viszont mindenképp el szeretted volna velem menni Bahiába. Még mindig nem értettem, hogy miért.

Hogy miért velem.

Csak remélhettem. Veszítenivalóm volt.

Sok.

Te.

Szóval elmentünk az utazási irodába megvásárolni a jegyeket, ahol kiderült, hogy csak készpénzzel lehet fizetni, mint Rióban mindenhol, így elindultunk bankot keresni, ahol fel tudunk venni pénzt. Az elsőben az automata nem működött, így mentünk tovább. Találtunk egy másikat, ahova betérve, a kártyát betéve az automatába kiderült, hogy az nem készpénzfelvételre volt hivatott. Így róttuk tovább Rió utcáit. Megtaláltuk a harmadik pénzügyintézetet, ahol végre sikerrel jártunk. Mindez egy órába telt a riói távolságokat figyelembe véve. Visszabattyogtunk az utazási irodába, és közben csak reméltük, hogy nem ütnek le minket. Mert azért nem egy életbiztosítás turistának lenni Rióban. Persze ezt nem mertem volna szóvá tenni Neked, mert biztosan nem értettél volna velem egyet. Annyira szeretted azt a helyet, hogy egyáltalán nem érzékeltél semmiféle veszélyt.

Fizettünk és közben megkérdeztük, hogy mennyi idő alatt ér a busz Porto Seguróba.

„18 óra az út.” Jeggyel a kezében – annyira emlékszem a kifejezésre az arcodon – majdnem elájultál. „18 óra? Nekem azt mondták, hogy 10 óra alatt ott van a busz!”

Természetesen arra nem volt lehetőség, hogy visszaváltsuk, mert ha lett volna, akkor biztosan azonnal visszaváltod és megveszed a drága repülőjegyeket. Teljesen letörtél egy szempillantás alatt. Mióta Rióban voltunk, akkor láttalak először szomorúnak.

Kibéreltük ismét az előző napi bicikliket, hogy enyhítsük fájdalmainkat és megint eltekertünk Ipanemára. Útközben kókuszt ittunk, a parton grillezett sajtot és szendvicset ettünk. Leültünk az első sorba – a tengerhez képest – és néztük a hullámokat. És csak néztük és néztük – egyszerűen nem tudtunk betelni a látvánnyal. Elindultunk haza, hogy befejezzük a csomagok összekészítését.

Bepakoltunk, majd kis gyomorgörccsel elindultunk az állomásra. Gondolkodtam, hogy melyek azok a dolgok, amelyek nem úgy váltak nemzetközivé, hogy a szóban forgó csoportok hozzáférnek mindenféle információhoz, hanem mert egyszerűen a praktikum, a kényelem vagy egyéb tényezők így diktálják. Észrevettem, hogy az idős hölgyek itt is ugyanolyan ruhákat viselnek, mint otthon. Bő, egyrészes öltözet, amelynek még a színei és a mintái is nagyon hasonlóak, pedig fogadni mernék, hogy saját készítésűek.

Továbbá a másik ilyen, amit megfigyeltem és nagyon nem tetszett, hogy az egyes emberek rángatják a gyerekeiket az utcán, mikor a gyerek ordít. Sétálnak egymás mellett, szülő és gyerek. A kicsi torka szakadtából visít, majd az anyukája vagy az apukája megragadja a hozzá közelebb eső karját, annál fogva felemeli, kicsit cibálja és kiabál vele. És haladnak tovább.

Az útkön.

Hamarosan mi is ezt fogjuk tenni.

A busz – amúgy – teljesen komfortos lett volna, tv, hátradönthető ülések, lábtámla. Elindultunk. Nem nagy lelkesedéssel, de elindultunk. Teltek az órák, közben mentek a portugál filmek a tv-ben. Már mindenki aludt a buszon, kivéve Téged és engem. Nagy nehezen reggel lett. Világosodott. Már volt remény, hogy egyszer talán megérkezünk. Teltek-múltak a hosszú percek. Fél egykor, mikor éppen az egyik négyóránkénti megállónkat tartottuk – számításaim szerint –, csak kettő, azaz kettő óra volt hátra. Ekkor történt velünk az a csúnya eset, hogy visszazállásnál megkérdeztem a sofőrt, mikor érkezünk meg.

„Még 7 óra” – érkezett a válasz. 16 óra utazás után felbőffentette a sofőr, hogy még hét óra. Utaztunk tovább. Egyre kényelmetlenebbül. Kiderült, hogy éjszaka az útvonalunkat meg kellett szakítanunk, vagyis egy ponton

másik utat kellett választanunk, mert leszakadt egy híd.

Szerencsére még előttünk.

Szóval, a híd leszakadt, a mi utunk pedig 24 órára nőtte ki magát. Nem tizenhét. Nem tizenkilenc. Nem húsz. Nem is huszonegy. Huszonnégy! Számomra ez még nem is volt olyan nagy probléma, mert nálad jobb alvó vagyok, de tudtam, hogy Te egyetlen percet sem aludtál.

Amit ott az úton érezhettél, az nagyjából hasonló lehetett az én egész dél-amerikai túra alatt átélt érzéseimhez. Várakoztam, de lassan azt sem tudtam, mire. És legfőképpen, miért. De nem mondtam el – ezt sem –, mert úgysem értetted volna meg.

„Én huszonnégy órát a buszon! Rémület! Vagy inkább révület!” – akkor már nagyon elegend volt.

Este nyolcra megérkeztünk Porto Seguroba. Ott aztán már történhetett volna bármi, az a város lehetett volna akár aranyból is, akkor sem biztos, hogy aznap értékelni tudtuk volna. Már én sem. Nagyon fárasztó volt ez a buszút, még nekem is, pedig én tudtam aludni valamennyit.

Porto Seguro egy igazi turistaparadicsom volt. Ezért nem is igazán tetszett Neked, tudom. Persze Rió után szerintem bárhol lehettünk volna, nem hiszem, hogy bármi felér számodra Rió élményével.

Szerettünk volna bérelni egy buggyt, de a taxis, aki az állomásról hozott be minket, nem tudta, hogy a saját falujában – ahol gondolom, még csak 40 éve taxizik – hol lehet buggyt bérelni. Nagy nehezen találtunk egy felettébb gyanús alakot, aki dupla áron – mert már az állomáson megérdeklődtük, hogy mennyibe kerül – ki akart nekünk adni egyet. Sikerült egy kis éles szóváltás után 80 reálért kivenni. Elindultunk szállást keresni, mert amit az állomáson lefoglalt nekünk egy segítőkész úriember, az már kívülről is rémisztő volt, így szerettük volna elkerülni a következő szívrohamot, és inkább másik szállás után néztünk. Találtunk egy másik kis hotelt egész jó áron.

„És most következett a nap kincse, fénye, aránya: a zuhanyzás. 24 órás buszozás után. Mert a buszon hol hideg volt, hol rettenet meleg, hol a nyakam aludtam el, hol lecsúsztam az ülésről...” Imádtam, amikor színészkedted. Nem csak, amit mondtál, hanem ahogyan. „És ezeket az élményeket most és itt mind-mind lemoshatom magamról egy csapásra. Nem tudom, meddig fog tartani, de én most elmentem... Pá!” Hangosan nevettem. Persze a nevetésnek a fele a fáradtság volt.

Amúgy a szálloda rettenetes volt. Ezt főként rajtad láttam, engem annyira nem érdekelt, de Te mindig nehezen viselted a tökéletesnél rosszabb körülményeket.

Este még nekilódultunk a városnak, hogy vacsorázzunk valamit. Beültünk a központba egy olasz étterembe, ami egészen kellemes volt. A térsztaevés közben capoeirások álltak be az étterem elé, ahol egy olyan show-t produkáltak, hogy a 35 ezer forintos tangó-show elbújhat mellette. Hihetetlen, mit műveltek a testükkel. Ekkor lelkesedésben kitört belőled:

„Azt hiszem, az emberi test korlátait feszegetik, az emberi halandóság pilléreirein táncolnak, ahogy minden földi és égi erőt meghazudtolva emelkednek fel a magasba, hajolnak, ugranak, és egyszer csak földet érnek úgy, hogy csak a közönség szeme rezdül a csodálattól. Nézd!” – teljes áhítattal figyelted őket. Ha nő volnék, én is biztosan így tettem volna. Persze szerintem is fantasztikusnak alakítottak.

Majd a vacsora után hamar vízszintesbe kerültünk, mert még emlékeztünk rá, hogy mi az és mit jelent egy vízszintesen eltöltött éjszaka. De nem akart jönni az álom. Bizonyára túl kényelmesnek tűnt az ágy a 34-es székhez képest.

Tudtam, hogy Te sem alszol, de gondoltam, ha akartál volna beszélgetni, akkor már szóltál volna. Inkább nem zavartalak.

A szállás tényleg rettenetes volt, és az álom sem akart megérkezni még mindig. Viszont amikor jött volna, rémes zaj kerekedett az utcában. Egy önjelölt megasztár éppen az ablak alatt kezdte pályafutásának első perceit, és

mindezt megosztotta – bárcsak ne tette volna – velünk. Szóval a borzalmas éjszaka és a minősíthetetlen reggeli után összecsomagoltunk és nekivágtunk az ismeretlennek.

Repültünk a kibérelt buggy hátán – vagy inkább hasában... Elértünk egy falut, még egyet, még egyet, láttuk az igazi vidéket, természetet, embereket, folyókat, völgyeket. Miénk volt a tér és az idő. Fantasztikus érzés volt! Már majdnem ott voltunk, ahova szeretnénk volna menni, amikor elromlott a buggy.

„Áh, remek” – hangosan méltattad a történeteket. „Éppen egy útelágazásnál áll le ez a vacak. Vagyis nem áll le, hanem tönkrement a váltó. Szuper!”

Az úton többször megvitattuk, hogy egyre rosszabb hangja van a buggynak, de reméltük, hogy elérünk a célunkhoz, mielőtt tönkremegy. Nem sikerült.

Mindehhez el kell képzelni a környezetet is, mert anélkül nem lehet átérezni. A földút, amelyen már három órája mentünk, éppen beleágazott egy már földútnak nem nevezhető útba. Folytattad a monológod:

„Éppen, amikor már felcsillan a remény, hogy mégis jó helyen vagyunk, és mégis egyszer csak a tenger csobogását fogjuk hallani, és végre lemoshatom magamról az út porát... és itt szó szerint az út porát. Mert amikor annyira száll a por, hogy szinte nehéz a levegővétel, akkor elképzelem, ahogyan a szervezetem nem tudja, hogyan válogasson tovább, hogy mi az, ami még hasznos. Közben már órák óta tűz a fejünkre a nap, és a menetszél az egyetlen jó barátom, amely enyhíteni próbálja az égető napsütést. És ekkor történik, hogy nem tudunk tovább menni.” Hangosan nevtünk. Nagyon komikus helyzet volt. Mondhatnám, tragikomikus.

Ott álltunk 40 fokban, és egyszer csak megérkezik egy férfi motoron és elkezd szerelni a járgányunkat. Csak úgy a semmiből bukkant fel. Nekifogott szerelni a buggyt, és csak szerelte és szerelte. Végül sikerült elindítania. Megörültünk. Adtunk neki pénzt. Ő is örült.

Elindultunk, majd a mobil 10 méter megtétele után ismét megállt. Szerencsére még ott volt az emberünk, hiszen nem sikerült eltávolodnunk. Neki sem. Se pénz, se mobilitás.

Próbáltuk felhívni Nemet, akitől béreltük a buggyt. Nem, nem érti, hogy mi nem értjük, amit mond, de csak mondta tovább portugálul, kerek mondatokban, hosszasan, részletesen és gyorsan a telefonban.

Hallgattuk.

Egyre türelmetlenebbül. Félretted a füledtől egy picit a telefont és kuncogtál nekem:

„Nem tűnik fel neki, hogy tegnap sem beszéltük az ő nyelvét, így nagy valószínűséggel mára sem ütött be nagyobb változás e téren.”

De ő csak mondta tovább. Izott az út alattunk, dőlt a por az arcunkba és Nem folytatta. És továbbra sem értettünk belőle egy szót sem. Közben kiderült, hogy a hármas működik a sebességváltón. Na és tolatni is tudtunk. Gondoltuk, elcammogunk hármásban vagy tolatva a célunkhoz, amelytől mindösszesen három kilométer választott el minket.

Egyetlen gond volt, hogy a nagy emelkedőkkel nem számoltunk. Lélegzetünket visszafojtva, hasunkat behúзва lódultunk neki minden felfelé menetnek, mire megérkeztünk egy zsákutcába a falu egyik kilátópontjához.

Két csomaggal a világ végén egy döglött buggyval.

Szép kilátások.

A kilátás valóban szép volt.

Közben telefonáltál egy brazil barátodnak, akit megkértél, hogy hívja fel Nemet, és mondja meg neki, hogy tolja ide magát nagyon gyorsan egy vadonatúj járgánnyal.

Azt mondta, érkezik.

Közben megláttál egy recepció feliratot a zsákutca végén, ahol már a dzsungel kezdődött. Megkérdeztük, véletlen nem egy szálloda-e? Az volt.

Egy igazi hippiszálló, ahol ki is vettünk egy hangulatos szobát.

A hotelt az tette hangulatossá, hogy az ablak és az ajtó helyett egy függönydarab lógott. Egy közvetlen, kolumbiai férfi volt a tulaj, aki az Egyesült Államokban tanult, csak most gondolt egyet, és ott nyitott egy szállodát. Érdekes volt nagyon. A szállás és a férfi is.

A szobákhoz szűk gang vezetett, az ablakok híján mindegyik szobába be lehetett látni, így a mosdóba is, mert a függönydarab az nem sokat takart.

„Imádom ezt a helyet!”

„Ezt sejtettem.”

Tényleg volt benne valami magával ragadó, de lehet, hogy csak az, hogy tudtam, Te imádod az ilyen helyeket is.

Miután lepakoltunk, feltolattunk vissza a térre, mert már a hármasként akkor a buggyn, így egyetlen lehetőségünk a tolatás volt. A téren állt egy templom, és ez volt az egyetlen pont, amit meg tudtunk jelölni. Nemnek, mint az általunk egyetlen ismert koordináta.

Beültünk egy fagyira, ami fenséges volt. Közben befutott Nem is egy hófehér buggyval. Szó nélkül elcseréltük. Ismét mobilisak lettünk és elindultunk a tengerpartra. Végre.

„Most fürdünk először a tengerben, pedig több mint két hete állandóan a parton vagyunk, de vagy hideg volt, mert épp a Csendes-óceán hideg áramlatait látogattuk, vagy olyan hullámzó, hogy még bátraknak sem ajánlott, vagy egyszerűen csak átaludtuk a napsütéses órákat. Ez azért hihetetlen!” Tényleg hihetetlen volt, de a leghihetlenebb mindig az volt, ahogyan megfogalmaztad a gondolataidat.

A tengerpart, amit találtunk, fantasztikus volt. Part, part és part, amerre a szem ellát. És még onnan tovább is.

Nem kicsivel, sokkal. Nem kicsit, hanem nagyon.

A part mellett végig sziklafal. Ez után beültünk egy finom pizzára és Caipirinhára. Tényleg, maga volt a paradicsom ez a hely, és talán már túl is tettük akkorra magunkat a buggys utazás bosszúságain és minden egyéb fáradalmon. A pincérnő megkérdezte, hogy honnan vagyunk. Próbáltuk több nyelven is eligazítani őt, de bájosan megvonta a vállát és annyit mondott:

„Nem ismerem ezt az országot. Brazil vagyok.”

Ezt a ziccert akkor már Te sem tudtad kihagyni:

„Azt hiszem, ezennel revideálok őt és eddigi álláspontomat a korábbi tapasztalatokat illetően. Lehet, hogy a brazil mivolta létjogosultságot biztosít arra, hogy fogalma se legyen, hogy miről beszélünk. Lehet, hogy nem is kell, hogy ők megértsenek minket, hiszen annyi széppel és jóval látnak el bennünket. Vagy egyszerűen mi vagyunk túl szigorúak, hogy nekik tudniuk kell, hol van kicsiny országunk. De honnan is tudna a mi szerény létezésünkről, hiszen nő (már megbocsáttatik...), és még csak focibolond sem lehet, ami esetleg kapcsolatba hozta volna őt szerény kis hazánkkal. Mert mindeddig, akik itt megkérdezték, hogy honnan jöttünk, rögtön rávágták, hogy »Puskás«, csak úgy, mint a világ bármely más részén. No de igazán csak az indok, hogy ő brazil, és ezért nem tudta, az tetszett mindebben, hiszen most megvilágosult minden eddigi szürke folt dél-amerikai tartózkodásunk óta.”

Másnap feladatodnak tekintetted, hogy kerítesz egy olcsó repülőjegyet a visszaútra. Ezt tudtam előre, éreztem, hogy Téged még egyszer nem lehet felültetni arra a buszra.

De lehet, hogy soha többet nem lehet semmilyen buszra felültetni. Talán ez a valószínűbb.

Találtál is egyet, ami nem volt a legideálisabb, de bármilyen repülő megoldást ideálisabbnak tartottál a busz helyett.

A nap további része pihenéssel telt, a parton voltunk, eszegettünk, valamint kerek 15 percet töltöttünk el napozással.

Másnap földúton tettünk meg majdnem 50 kilométert egy kis ékszerdoboz faluba, ahol még áram sem volt, és az eget kellett nézni éjszaka a tájékozódáshoz. Egy igazi kirándulás volt a világon kívülre valahova, ami talán csak az álmainkban létezett.

Szinte napok óta eszembe se jutott az utazásunk valódi célja.

Este a szállodatulajdonos elhívott minket egy estre, ahol különféle táncokat mutattak be. Ez egy chilei barátjának a házában van Sao Francisco, azaz San Francisco faluban. Ez a barát egy festő, aki minden estére szervez művészeti programokat a helyieknek. Tudom, mennyire magával ragadott Téged a program lehetősége. Én általában nem szerettem veled ilyen helyekre járni, mert teljesen átszellemültél és közben nem vetted észre, hogy engem meglehetősen frusztrálnak az ilyen események. Tudom, ez önzőség volt részemről, de valahogyan sikerült meggyőződnöm Téged, hogy menjünk inkább a központba.

„Igyunk inkább egy Caipirinhát a központban! Kérlek!”

Nem tetszett neked, de beleegyeztél. Meg is lepődtem, hogy milyen könnyen ment, pedig imádtál helyi művészekkel találkozni mindenhol.

Beültünk egy étterembe, ahol végül ettünk is – bár éhesek nem igazán voltunk, hiszen 1-2 órával előtte estebédeltünk a tengerparton a soknál picivel többet. Ez után elindultunk, hogy keressünk néminemű vásárfiát messzi földről az otthon didergőknek. Bár olvastuk, hogy azért nekik sem kellett a jegesmedvékkel küzdeni ezen a télen. És ilyenkor történik az – véletlen, hangsúlyozom véletlen –, hogy kizárólag magának talál az ember ajándékot... és így is lett.

Betértünk egy ruhaboltba, ahol – igaz, az árak miatt a tervezett olcsó vásárlás helyett – nagyon különleges darabokba sikerült belebotlanunk. No de mentünk tovább kitartóan. A többi üzletben még csak hasonlóak sem voltak. Vagyis, egy helyen találtunk egy helyeset, amelyet szerettél volna megpróbálni.

„Segítene, egy M-es méretet szeretnék felpróbálni ebből.” Nagyot nevtünk, mert az M-es úgy állt rajtad, hogy még kétszer belefértél volna, így le kellett mennünk egészen a Pp-s méretig, ami az extra kicsit jelölhette. De igazából még az is túl nagy volt rád.

Épp bőszen válogattál, amikor a próbafülkében egy ruhát próbáló nő elhúzta a fülke ajtajával szolgáló függönyt. Kihívó pillantást vetett partnerére, majd dobott egy csábos pózt és neki szegezte a kihívó kérdést: „Na, milyen?”

Ekkor széleseben berontottál egy másik próbafülkébe. Leginkább beestél. Utánad mentem, mert nem tudtam hirtelen, mi lelt. A földön kuporogtál, két kezed az arcod előtt és remegtél. Remegtél a nevetéstől.

„Bocs, be kellett jönnöm. Láttad? Hááát, tehéne a pisztolytáska vagy inkább gilisztán a táncos, fekete lakkcipő.”

Nem bírtad tovább mondani, csak próbáltad elfojtani a hangos nevetésed.

Pedig nagyon elvéve kritizáltál másokat, de akkor tényleg nagyon vicces látványban volt részünk. Le kell, hogy írjam, mert egyszerűen majd szétvetett minket a nevetés. Szeretnék emlékezni arra a pár igazán felhőtlen pillanatra, milyen önfeledten nevtünk az aprócska próbafülkében.

Mulatságos, egyben kellemetlen volt. Mármint a látvány. Alacsony, ámbár annál szélesebb volt a hölgy. Konkrétabban, egy cirka 90 kilós hölgyemény egy passzos – de tényleg passzentos –, égszínkék, a megfelelő méretnél két számmal kisebb nadrágban, amelyben csak úgy dagadt a combja és könyörögte a felszabadulást.

No de végül megvásárolta.

Persze mindezek leírva nem olyan viccesek, de lejegyeztem Neked, hogy emlékezz ezekre a vidám pillanatokra.

Csak nagy nehezen sikerült valahogy túltenni magunkat a látványon. Az egész próbafülke, amelyikben kucorogtunk, reszketett, mert már kénytelenek voltunk a szélébe kapaszkodni, nehogy elengedjenek a lábaink, miközben csak úgy zakatoltunk a sok visszafojtott kacajtól.

Lassan-lassan elértünk a célunkig, a bazárig, ahol igazából minden árus ugyanazokat a portékákat kínálta, így a kedves család még mindig ajándék nélkül volt.

„Már háromnegyed tizenkettő van. A szívem is egyre hevesebben zakatol, hogy mi lesz, ha nem érünk vissza a bolt zárásáig a kiszemelt ajándékért.”

Mert hát mi lesz akkor? Ilyenkor úgy érez az ember, mintha az oxigént tartaná vissza tőle. Mekkora baj volna, ha nem lettek volna meg azok az új ruhák, így gyorsan visszaloholtunk értük. Végül jelentős megtakarítással és két csodaszép ruhával távoztunk. Imádtad a szép holmikát.

Reggel gyorsan összepakoltunk, kifizettük a szállást, elmentünk törleszteni az előző napi ebédből összegyűjtött tartozásunkat. Igen, ezt még nem írtam le. Óriás lakoma után vettük észre, hogy az 50 reál helyett 50 euró volt nálunk. Persze azért nem voltak annyira jó fejek, vagy mi nem voltunk annyira bizalomgerjesztőek, hogy hagyják, hogy másnap beugorjunk a pénzzel. Az eurót – biztos, ami biztos – ott kellett hagynunk letétbe.

És útnak indultunk Espelhóba, amiről mindenki szuper-latívuuszokban áradozott, hogy micsoda egy csoda. Két órán keresztül utaztunk a buggyval. Abból egyet földúton. De a földút – emlékszel? – felért egy hullámvassúttal. Többször felsikítettál!

Egyszer csak elágazott az út, és mi követtük az Espelho táblát. Ez sem igazi közlekedési tábla volt, hanem leginkább valami jelzészerűség. Egyszer csak az út – a földút is – véget ért, és a strandon találtuk magunkat. Se város, se falu, se lakott helység, se nyoma emberi létnek és létezésnek. Sok utazás után a semmibe érkeztünk. Mert bizony ilyen útviszonyok mellett két óra nagyon hosszú ám.

„Van itt hotel valahol?” – kiabáltunk ki a buggyból.

„Ez egy strand” – mondták. Persze, ezt láttuk mi is.

„Hol a város?”

„Itt nincs város” – érkezett a válasz.

Volt nagy meglepetés. Cuccokkal a nyakunkban megérkeztünk a kietlenség közepébe. Mindenesetre azért csábító volt a környék, így csüggedésre semmi okunk sem volt. Sőt, kifejezetten várakozva néztünk körül.

Ekkor bőszen nekiindultunk szállodát keresni. Amúgy azzal sem jártunk utunk kezdetén túl nagy sikerrel, hogy figyeltük a hotel feliratot. Mert itt nem hotel a hotel, hanem pousada. No de mint jártas ember, ezen a problémán ekkorra már réges-rég túlléptünk, így szemünkkel a pousada táblákat fürkésztük.

Nem sok idő elteltével találtunk egyet.

De még milyet! Álomszállodát! Saját tengerpart, hangulatos épületek, kis ház óriás szobával és az égre nyitott fürdőszobával, tökéletes kiszolgálással, mindez a hegy tetején, tengerre néző kilátással! Csak úgy lehetett szambáznai a szobában, olyan hatalmas volt! Igaz, mivel az erdő közepén volt a szálloda, csodás, tengerparti környezetben, így volt saját kis soklábú állatkánk is.

És ebből volt nagyon sok. Ők nem feltétlen tartoztak a kedvenceid közé, de próbáltalak nyugtatni, hogy ez jár ezzel az eszméletlen szép környezettel.

Végre nyaraltunk! Igazi álomnyaralás! Elfeledtem minden feszültséget, hirtelen teljesen megnyugodtam. Talán hónapok óta nem éreztem magam ilyen nyugodtnak. Persze mindez lehet, hogy a fáradtság miatt is volt. Illetve, hogy tudtam, nagyon messze vagyunk mindentől.

Minden(ki)től.

Ki is mentünk azonnal a tengerpartra, ahol fantasztikus volt a homok, a víz, a sziklaszirtek, a pálmafák... pontosan úgy, ahogyan a nagy könyvben meg van írva.

Semmi mást nem tettünk, csak strandoltunk, ittunk, vacsoráztunk.

De még milyen vacsora volt! Biztosan fel tudod idézni. Kértünk egy kétszemélyes homártálat, amihez kihoztak annyi, de annyi zöldséget, rizst és még valamilyen helyi speciális szósz, hogy a szomszéd asztalnál helyet foglalókat is nyugodtan vendégül láthattuk volna.

Aztán vacsora után jött a baj!

Megérdeklődtük, hogy van-e itt város!?

Mondták, van, és ekkor az egyik alkalmazott az erős szélben megfogott egy gyertyát, és mondta, hogy átkísér minket, mert itt van egypár percre.

El is indultunk.

Egyik pillanatról a másikra a legsötétebb éjszakában találtuk magunkat, amint elhagytuk a szálloda fényeit. Minden olyan távolinak tűnt.

Távol, ahol nincs villany, áram, telefon, hálózat, internet. Mert bizony ott nem volt se villany, se áram, se telefon, se semmi. Csak a sötét éjszaka, amelyben a hotel területén a gyertyák jelezték az utat.

És ekkor már a szálloda gyertyái sem világították az éjszakát.
Lépkedtünk.

Lépkedtünk a semmibe.

„Városi ember már nem tudja, milyen a sötétség. Az igazi sötétség” – kezdted az elmélkedésed. „Teszem a bal lábam, majd a jobbat. Amikor a teljesen rutinszerű mozdulatok megtelnek tudatossággal és egyszerre elveszíti az ember a bizonyosságát afelől, hogy jó helyen jár. És jól jár-e? Félkezű óriásnak érzem magam.”

A sötétben jött egy enyhe, majd egy újabb derekas, hepehupás emelkedő, ezt követően egy korlát nélküli híd, egy hosszú földút, egy drótkerítés, amelyen át kellett mászni, ez után egy gerendákból összetákolat nagy híd következett, melyen a deszkák között lábnyi volt a rés. Mindezt teljes sötétben úgy, hogy hármunknál volt összesen egy gyertya. És fúj a szél. Így a gyertyát a férfi a pólójával próbálta védeni a végleges kifulladás ellen. Aztán átkeltünk egy legelőn, mikor úgy tűnt, hogy lakott területre értünk, mely annyiból állt, hogy volt egymás mellett egy-két ház.

Találtunk egy éttermet. A kísérőnk félreértett, mert azt hitte, hogy mi vacsorázni szeretnénk valahol, és ezért kerestünk egy várost. Úgy tűnt – számára legalábbis –, megérkeztünk.

„Érdekes érzés, hogy már hetek óta majdnem minden egyméteres közelségbe kerülő ember félreért minket, mert egyetlen közös nyelvet sem tudunk beszélni, igaz? Ilyenkor igazán védtelennek érzi magát az ember.” Szerettem a gondolataidat.

Is.

Így nem sok maradásunk volt a „városban”, mert egyrészt túlcsordult bennünk a vacsora, másrészt láttam lelki szemeim előtt a rémült arcodat, hogy itt ragadunk. Reggelig.

Látni nem láttam, mert kevés volt a fény hozzá. De éreztem a félszet benned.

Ezenkívül láttam magunkat gyertya nélkül négykézláb hazaközlekedni a sötétben. De lehet, még világosban sem találtunk volna vissza, olyan kacifántos volt az út. Így elindultunk vissza együtt a legelőn, a gerendahídon, a kerítésen keresztül, míg el nem értünk a nagy hepehupás emelkedőig, ami most visszafelé egy óriás kráterekből álló lejtővé változott. Csoszogtunk lefelé a papucsunkban, mikor egyszer csak az egyik gödörben visszahajlott a cipőd és felsértette a lábad az apró, éles köveken. Tudtam, hogy nagyon fáj neked, de egy kis „áúúú-n” kívül más hangot nem hallattál, csak utána néma csendben vonultál tovább. Nem beszéltél többet. Tudtam, hogy koncentrálsz.

Annyira szerettem volna segíteni, de nem tudtam, hogyan tegyem. Tehetetlen voltam.

„Jól vagy?”

„Nem igazán. Érzem, hogy egyre nedvesebbé válik a lábam és a papucsom.”

Ezzel még nem lett volna baj, mert hát egy kis horzsolást mindenki túlél, csak tudván, hogy nem vagy egy nagy orvos palánta, féltem, hogy a csend, amely körülvesz, egyszer csak áthajlik egy vészes rosszulétbe.

„Tudod, a legrosszabb, hogy nem látom, mi történt a lábammal, a fantáziám pedig végtelen, és most szörnyű dolgokat látok, és azt hiszem, percről percre egyre nagyobb kihívást jelent számomra, hogy magamban tartsam a vacsorát.”

Ekkor megálltál és hánytál. Nagyon sajnáltalak.

A vezetőnk nyugtatott minket, hogy már nem vagyunk messze.

Igazából fogalma sem volt, hogy mitől lettél rosszul. El sem tudta képzelni. Megbeszélni pedig közös nyelv híján ugye nem tudtuk. Valószínűleg azt gondolta, hogy sok volt a Caipirinha. Pedig most nem.

Azt nem írhatom, hogy szerencsésen hazaértünk, de végül visszaértünk. Megpróbáltuk lemosni a sebet, de tényleg nagyon rosszul nézett ki. Nagy is volt, és a hosszú úton bele is ragadt az út pora. Sápadt voltál. Le kellett feküdnöd. Majd ismét hányni indultál.

„Sokszor bánkodom egyes szakmákon, hogy nem azokat választottam. No de egy biztos: jól döntöttem, hogy nem orvos lettem...!” Némi hallgatás után folytattad. „Annyira tisztellem az orvosokat. És tisztellek Téged is.”

Persze akkor kifejtettem, hogy az én orvosságom más, mint egy orvos, aki műt, de tudom, hogy nem figyeltél. De azért jólesett minden dicséret Tőled.

Minden. A legapróbb is.

Ezzel lefeküdtél és próbáltad normalizálni a levegővételeidet.

Majd lementünk a portára, ami ugye ismét egy botorkálás lett, hiszen a koromsötét éjszakában egy darab öngyújtóval próbáltunk meg lejutni a hegytetőről a recepcióra. Az egyik férfi, akit gondnoknak néztünk, azt mondta, hogy ő éppen ápoló, így szívesen rendbe szedi a sebet.

Rögtön lefeküdtél az egyik padon. Akkor már többet nem reméltél magadtól, mint egy ájulást. Fogtad a fejed és neveltél. Kínodban. Vagyis idegességében. Még tovább tetőzte a helyzet komikumát, hogy közben egyre gyűltek az emberek körülöttünk. Már szinte olyan volt, mint egy nagy műtét, ahol több orvosra és megannyi nővérre van szükség.

„Igencsak nevetséges ez a helyzet” – mondtad kacagva két nehéz lélegzetvétel között. „Tényleg csak egy horzsolásról van szó, ami igaz, nem túl szép, de hát olyan nagyon nagy baj nem történt! Az, hogy én rosszul viselem, az egy dolog.” Tényleg rosszul viselted a bajokat, fájdalmakat.

Ugyanakkor szerettem és nagyra tartottam, hogy ki tudtál lépni a helyzet szubjektív megéléséből és objektívan is tudtad értékelni a megélteteket.

A fájdalom ellenére azért jót nevtünk.

Másnap reggel arra ébredtem, hogy ülsz az ágyon és próbálsz hősiesen megvizsgálni a sebed. Rám néztél és tárgyilagosan közölted:

„A seb és a traumám... nos, mindannyian gyógyulhatunk.” Majd hangos nevetések közepette emlékeztünk meg az előző éjszaka történéseiről.

Felöltöztünk és lementünk a tengerpartra. Legnagyobb meglepetésemre belevágtattál a tengerbe. Hátrafordultál és kacagva kiabáltál:

„Hogy jobban gyógyuljon.” Olyan meglepő tudtál lenni. Rezzenéstelen arccal tetted bele a meglehetősen mély sebedet a sós vízbe.

Azt nem is írtam még, hogy mennyire élveztük a meleg vizet a zuhanyzáskor! Ugyanis azon a helyen fürödtünk először meleg vízzel hosszú idő óta, mert ott nincs meleg víz a fürdőszobákban, lévén, hogy meglehetősen forró az idő! Nagyon élveztük.

Nagyon! Ugye, Milé?

Ha megszokja az ember, hogy meleg vízben fürdik este, akkor hiába van kint fullasztó kánikula, akkor sem esik jól a zuhanyból ömlő hideg víz.

A következő napokban – persze, a déli órákat kivéve – a parton voltunk. Hihetetlenül élvezted. Egyszerűen jól áll neked a tenger és a tengerpart. Nem hiába volt mindig is az álmod, hogy ilyen helyen élj. Az időnket azzal töltöttük, hogy ki-be rohangáltunk a vízből, napoztunk, olvastunk.

„Ki kellett használni ezt a pár napot, mert egyelőre úgy fest, hogy szoláriumban kell kezdenem az otthoni tartózkodásomat, ha el akarom kerülni a sok kérdő szempárt, hogy merre is jártam valójában az elmúlt hetekben.”

Már láttam, hogy mikor elkezdted a mondatot, rögtön megbántad, mert nem tudtad, hogyan keveredj ki belőle. Ezek a „majd otthon” kijelentések mind a kettőnknek idegenül hangzottak az adott körülmények között.

„Elmegyek egy italért, kérsz, Milé?”

Mikor visszaértem, épp a tested, pontosabban a bőrszíned nézegetted.

„Fura, hiszen már 3 hete nyaralunk. Mivel állandóan mozgásban vagyunk, így végül is összevissza 2 teljes napot pihentünk a tengerparton. Persze nem a brazil átlag bőrszín elérése a célom, mert ahhoz még egypár életet maradnom kellene, csak egy picit olyan-mintha-nyaralni-lettem-volna színecske...” Hangosan kacagtál, mert persze rikítóan fehérek voltunk a többi emberhez képest.

Így a parton töltöttük azokat a napokat; hol árnyékban, hol félárnyékban – napszaknak megfelelően. Előző nap 3 helyett csak 1 Caipirinhát ittam, és már vadul elkezdtem számolgatni a hátralévő napokat. Pedig még egy hét volt hátra, csak annyira a világ végén voltunk, hogy onnan nagyon sok időbe telt visszajutni, elsőként a civilizációba, másodsorban haza...

...haza...

...először is Espelhóból el kellett jutni Arraia d’Ajudáig, onnan Porto Seguroba, majd repülővel (nem BUSSZAL, nem ám, mert ugye akkorra elintézted) Rióba. Utána rá két napra volt foglalva jegy Rióból Santiagóba, majd onnan indulás haza.

Ez volt a terv, és ez volt az a terv, amelynek minden mozzanata alatt rezgett a lécs. De a Porto Seguro–Rió út is majd egy napot vett igénybe, utána a Rió–Santiago út is hasonlóképp, és hát aztán Madridon keresztül Bécsig pedig

tényleg egy teljes nap az utazás. És nem tudtam, meddig tartasz velem.

Ismét elhagyott az a lelki nyugalom, ami az elmúlt napokban uralkodott rajtam. Elhagyott. Szó nélkül. És féltem, hogy éppen így fogsz elhagyni engem Te is. Egy pillanat alatt, de örökre.

A nap kihívása volt, hogy az otthoniaknak életjelet kellett küldeni, ami így elsőre nem tűnne nehéz feladatnak, viszont ott, ahol se villany, se telefon, se semmi... próbáltuk füstjellel, morzéval és lelki adatátvitellel is közölni, hogy minden rendben, de nem ment. Éreztük, mennyire aggódhatnak már otthon értünk, így megoldást kellett találni. Felmentünk a dombtetőre, ahol olykor-olykor talált az egyik szolgáltató egy halovány hálózatot, igaz, azt is csak nullás erősséggel. Telefonálni képtelenség volt, így egy SMS-sel próbálkoztunk. Sokszori próbálkozás után, de végül célba értek az üzenetek.

Majd leküzdöttük az Espelho–Porto Seguro–Rió utat. Minden rendben ment, igaz, kicsit hosszadalmas volt, mert reggel 8 órakor már úton voltunk és este 7-re értünk Rióba. Ahogyan ezt már korábban is említettem, észrevehetően feldobottá váltál, amikor Rióba értünk. Olyan voltál mindig, mint aki hazamegy. Hiába próbáltam mindezt az érzést és látványt eltitkolni magamtól (és Tóled is), akkor is így volt. Vagyis inkább, mint aki hazaér.

Persze az utazás ismét nem volt kalandmentes. Még Porto Seguróban történt az eset, hogy a reptéren mindent portugálul mondtak be. Igaz, már a négyszemközti beszélgetéseket eléggé jól tudtad követni. A recsegő-ropogó hangszórót egyáltalán nem. A reptér amúgy nem volt nagy, csak 4 kapu volt, és csupán 2 működött. El is indultunk az egyikhez. Kérdeztük, hogy innen indul-e Rióba a gép. Mondta a hölgy, hogy várjunk 5 percet. Várni kellett, mert – reggel lévén – még a létra és a takarítószett a terem közepén hevert szomorúan az esti takarításból-szerelésből. Várakoztunk 10 percet. Ismét megkérdeztük, és mondta, hogy nem, majd ránk zárta az ajtót.

Akkor átballagtunk a másik kapuhoz. Próbáltunk benyitni. Egy hölgy lépett ki. Kérdeztük ugyanazt. Mondta, hogy hallgassuk a hangosbemondót. Na, ekkor szakadt el a cérna. Mert egyszerűen akkorra már három hete senki nem értett meg minket. És ez a hölgyemény sem értette, hogyha értettük volna, hogy mit mond a hangosbemondó, akkor nagy valószínűséggel nem kérdeztük volna meg, hogy melyik kaputól indul a gép. Na, szegénykémnek majdnem lecsavartad ott a fejét... de köszöni, jól van, túlélte a kirohanásod.

És Te is, Milé.

„...csak azt nem értem, ha mi értjük, hogy ő mit mond, akkor ő miért nem érti, hogy mi mit mondunk?” Költői kérdés volt, amire sem akkor, sem később nem volt válasz. Közben kiolvastam Vonnegut Gépzongora regényét. Rá kellett döbbenjek – persze ez „mások” számára valószínűleg már régóta világos –, hogy szeretem a társadalomkritikus írókat. Biztosan azért, mert Rád emlékeztet, hiszen Te is mindig kritikusan álltál a társadalom nagy kérdéseire, és gyakran vitattad meg barátaiddal, családoddal és velem is szerencsére.

Imádtam mindig, ahogy meglátod és ahogyan kimondod a véleményed. Sőt, ahogy odavágod. És felismered az emberi tehetetlenséget. És lehetetlenséget. Miközben keresel és keresel, majd találsz egy pici reménysugarat. De aztán ez mind ködbe foszlik, ahogyan elveszíted az egy szebb és jobb világ reményét. Talán felismerés, talán érdeklődés, talán érdektelenség folytán. Mikor miért. Ki tudja?

És ezt már nem is fogom megtudni. Sohasem. Arról még nem is írtam talán, hogyan teltek a napok és hogyan éltük meg a napokat Rióban a szálláson. Mivel ott állandó a meleg, így nem bíbelődtek a brazil kollégák a szigeteléssel, mert hát attól nem kell félni, hogy betődül a hideg a fagyos utcákról. De ebből kifolyólag hangszigetelés sem volt.

Így mint boldog kommün szereplők vagy résztvevők együtt éltünk a szomszédoddal, a szomszéd szomszédjával és annak a szomszédjával. Együtt ébredtünk, együtt mosdottunk, együtt húztuk le a WC-t, együtt veszekedtünk, vagy legalábbis együtt élveztük mindezen tevékenységek hangeffektusait. Mint egy összeszokott kis közösség.

Ami a legkellemesebb: reggel az erősen fokhagymás tojást is együtt készítjük el. Ugyanazt a rádióműsort hallgatjuk, és nem számít, ki mikor feküdt le, legkésőbb 8 órakor elindul a reggeli program, és így együtt és önkéntesen élvezhetjük egymás falon túli – de mégis inneni – társaságát.

Egyik nap sem történt ez másként. 6 óra alvás után – mi együtt – úgy döntöttünk, hogy elég a henyelésből, és mi együtt – az egész hetedik, nyolcadik és kilencedik szint – beindítottuk a zajgépezetet. Nem is értettem, hogy Te, aki

annyira igényled a csendet, hogyan bírtad ezt elviselni. De itt ismét arról lehet szó, mint amikor szerelmes az ember és nem veszi észre a másik hibáit. Sem a város veszélyét, porát, sőt a zaját sem érzi terhesnek.

Az utolsónak hitt riói napon nem volt szerencsénk az idővel. Egész nap szemerkélt, így ki sem tudott bújni a nap a várost körülvevő dombok teteje és a felhők mögül. Januárban amúgy mindig nagyon meleg szokott lenni és általában teljesen csapadékmentes hónapnak számít, de akkor valahogy a légköri szörnyek másként rendelték ezt.

Reggel csendben felöltöztél. Tudtam, hogy elmész. Csak azzal nem voltam tisztában, hogy látlak-e még valaha. Akkor féltem csak és éreztem leginkább, hogy az eddigi félelmem semmi nem volt ahhoz képest, amit aznap reggel éreztem.

Egy nagyon visszafogott ruhát vettél fel, aminek persze nagyon örültem, de nem igazán értettem, hogy miért, hiszen a nyaralás alatt végig igazi nyaralós ruhákban jártál.

Hamar elkészültél. Kedvetlenül néztél rám. Vagy kifürkészhetetlenül?

„Elmegyek.”

„Látom” – fogalmam sem volt, hogy mit mondjak.

Egyet tudtam. Azt, hogy képtelen vagyok Téged elengedni. Felkeltem és bementem a fürdőszobába, hogy én is elkészüljek. Közben kimentél az ajtón és elindultál lefelé. Villámgyorsan összekaptam magam és elindultam utánad.

A következő utcában álltak a taxik. Tudtam, hogy mielőtt beülnél egy autóba, be fogsz menni a sarki gyümölcsöshöz inni egy frissen facsart italt.

Szerencsémre így is történt. Ott álltál a gyümölcsösnél, amikor leértem. Gyorsan elszaladtam mögötted a túloldalon, beültem az egyik taxiba és megkértem, hogy álljunk át az utca végére.

Szerencsére egész könnyedén megértett a sofőr. Erre mondják, hogy a szükség nagy úr. És micsoda szükség volt akkor a megértésre. Belehaltam volna, ha nem mehetek utánad.

Hátrafordultam, így tudtalak követni az ablakon keresztül a szememmel. Ekkor már valószínűleg a sofőr is értette, mi volt a hirtelen kirohanás a részemről.

Megkaptad az italod, megittad, megfordultál, léptél párat, és a szokásos és elegáns mozdulattal dobtad be a műanyag poharad a szemetesbe. Elsétáltál a sorakozó taxikhoz és beültél az elsőbe, mely pár másodperc után elindult. Mikor már majdnem elértetek a mi autónkhoz, mutattam a sofőrnek, hogy kövessen titeket. Tudomásul véve a kérésemet, óvatos bólintással jelezte a beleegyezését.

Több mint egy órán át mentünk keresztül a városon. Volt, amikor ismerős részeken haladtunk át, majd ismét teljesen idegen utcák és környék következett. Lelkileg felkészültem, hogy bizonyára Rió egy elit negyedébe tartunk, ahol csodálatosabbnál csodálatosabb házak lakói várják a gyönyörű európai szerelmeik visszatérését.

Szinte pár másodpercenként öntött el a düh, hogy miért is teszem azt, amit teszek. Kavaroztak a fejemben a rosszabbnál rosszabb érzések. Nem tudtam, hogy magamra legyek dühös vagy a helyzetre. Miközben elméláztam saját szerencsétlenségemen, felkanyarodtunk egy egészen különös utcába. Nem volt egyértelműen szűk, mégis úgy éreztem, mintha közelednénk a célhoz, pedig egyáltalán nem olyan környék volt, amilyenre számítottam. Embert szinte egyáltalán nem lehetett látni az utcán.

Ekkor lassított az autók, majd megállt egy nagy kovácsoltvas kapu előtt.

„Hol vagyunk?” – kérdeztem a sofőrt.

„A nagy temetőnél.”

Felnéztem a kapun túl és tényleg egy temető előtt álltunk. Teljesen megszédültem, hevesen kapkodtam a levegőt. Közben eszembe sem jutott, hogy esetleg megláthatsz, annyira magammal voltam elfoglalva. Nem értettem, hiszen mindig annyira viszolyogtál a temetkezési helyektől, hogy még egyik nagyapám temetésére sem voltál hajlandó eljönni, pedig tudtad, hogy az egész családom neheztelni fog rád emiatt.

Nem értettem, hogy miért éppen ide kellett megbeszélnetek a találkozót.

Közben kiszálltál a taxiból és elindultál a kapu felé. Én is gyorsan fizettem, de megkértem a férfit, hogy várjon meg.

Távolról követtelek. Félttem, sőt, reszkettem, hogy észreveszel, mert rajtunk kívül nem volt szinte senki. Olyan magabiztosan tartottál előre, mintha már százszor lettél volna ott.

A nagy útról egyre kisebbekre tértél rá, majd egyre nehezebbnek tűntek a lépteid és teljesen lelassultál. Ekkor már félelmemben teljesen megszédültem. Szinte alig botorkáltál már, mikor befordultál egy gondosan ápolat, kerítéssel elzárt sírkerthez.

Akkor értettem meg. Reszketett mindenem, és azt kívántam, bár ne lenne igaz az, ami akkor átfutott az agyamon. Vagyis, igazság szerint fogalmam sem volt, hogy mi volt, amit akkor gondoltam, mert teljesen lebénytott a helyzet, és nem tudtam mire vélni.

De kezdtem érteni. Olyan sok minden hirtelen összeállt a fejemben, mintha hirtelen a markomba öntötték volna a kirakós oly régen elveszett részeit.

Minden, amit elképzelttem, minden, amin tipródtam az évek során, tévesnek bizonyult, minden, amit fejben lejátszottam magamban megannyiszor az elmúlt időszakban, megdőlni látszott.

Akkor és ott. És örökre.

Örökre.

Leültem egy sírhoz a padra. Egy olyan sírhoz, ahonnan láthattalak, de mégis elég távol voltál ahhoz, hogy ne vegyél észre.

Benyúltál a zsebedbe és kivettél valamit. Egy kulcs lehetett. Kinyitottad vele a sírt körülvevő kerítés ajtaját és beléptél. Már egy félórával azelőtt is azt gondoltam, hogy már ezen túl nem lehet meglepetés számomra a történetben, de ez a kulcs azért még okozott egy kis döbbenetet.

Amint beléptél, abban a pillanatban térdre estél. Nem bírtam levenni rólad a szemem, amint a fejed a tenyeredbe burkolva ráborultál a sírra. Legszívesebben odamentem volna hozzád, hogy átsegítsek a helyzeten, de nem tehettem.

Átéreztem a fájdalmad. Minden gondolatát és minden pillanatát. Szörnyű volt. Fogalmam sem volt, mennyi idő telhetett el ott és úgy, de végeláthatatlan hosszúnak tűntek a percek. Egyszer csak felálltál. Még álltál egy darabig, majd megfordultál és kísértél. Bezártad az ajtót, megszorítottad a kulcsot és elindultál a visszavezető úton. Nem néztél vissza.

Elsétáltam a sírhoz. Látnom kellett, mert még mindig nem hittem el, ami történt. Észrevettem, hogy a sír mellett ott hagytál egy összekötött, összegöngyölt papírtekercset.

Miután már eltávolodtál, beugrottam a kerítésen és a kezembe vettem a papírokat.

Kimásztam, majd leültem arra a padra, ahol addig ültem. Ott találtam egy pillanatnyi nyugalmat. Kibontottam. Versek voltak. Közülük párat már ismertem. Soha nem értettem őket, de akkor és ott megértettem. Végre el tudtam helyezni azokat a vad gondolatokat az őket megillető környezetbe.

És ott volt egy rajz is. A kedvenc rajzom.

Mindig azt mondtad, hogy azon a grafikán mi vagyunk. Eszméletlen kifejező rajz volt, a kedvencem talán. Szenvedélyt, de visszafogottságot sugárzott. Szerelmet. Soha nem értettem viszont, hogy ahhoz képest, hogy milyen jól rajzolsz, hogyan sikerülhettem én olyan rosszul, hogy egyetlen vonásomat sem adta vissza a kép.

És akkor döbbsentem rá. Nem én voltam rajta.

Hogy nem vettem észre?

Hiszen ezért nem találtam benne sem a tekintetem, sem semmit, ami magamra emlékeztetett volna. Ti ketten voltatok azon a rajzon.

Hogy lehettem ilyen vak?

Leejtettem a földre, de nem hajoltam le érte.

Ne haragudj!

A verseket elvittem magammal, és a taxiban – ami még mindig ott várt rám a temető előtt – újra elolvastam őket. Újra és újra. És már hiába ismertem a sorait, minden olvasásnál egyre jobban fáj.

„A lélek ezer arca,
A küszködő remény,
Hogy megmutatkozhasson a valóság az igazra,
a jóra.

A vágy a teljes lét felé,
Elnyomva mindazt,
Ami a gyötrő hazugság felé sodorja életünk.

Csendben menni s
Haladni előre az igazak útján, az,
Amit boldogságként magáénak tudhat a szív.

Dallam a vágnak minden lépés az úton,
Mely közelebb visz a teljes lét felé,
Ahol az lehetsz, aki vagy; messze minden akadálytól.

Előre lépsz, biztosan haladsz, hiszen ez az út,
a te utad,
amit a sors tűzött feladatul, hogy megtaláld, hogy
őszinte lehess ebben az életben nem máshoz, csak
önmagadhoz.
Légy...”

Szenvedtem minden sorát a versnek. Lapoztam. Elolvastam még egyet. Ez még jobban fáj. Tudtam, hogy egy betű sem szól rólam. És nem csak a verseidben. Minden, amit valaha tettél, minden sor, amit írtál, minden vonás, amit rajzoltál. Mind neki szóltak.

„Lángol, érez, vezet,
Oda, hol csak a fény ragyogja,
Vezess egy út mentén szorosán karodba,
Arra a bolygóra, ahol nekünk ragyog a lét,
Lép, s nem fél, Hogy belénk ütközik egy gát,
Hogy meghátrálj. Lángolj, érezz, vezess

Magad mellett,
S el ne engedj,
Ne engedd, hogy elkísérjen a kétely
Magával ragadva oda, hova nem vágytam én,
Csak szívem dobbant onnan, de nem éreztem még, csak új,
Mi vonz és magával ragad.
De szívemben mindig tehozzád vágyom, hogy tieddé váljon.
Mindazt, mit szívem rejt, s feledném azt, pedig félttem,
S mélyen őrzöm titkom,
Nem is sejtéd, milyen mély, s milyen sok mérföldkő fedez,
Mert Te elindultál már az úton, felfedted egy darabját.
Neked adnám az egész ösvényt, az utat, hogy eljuss oda,
Hol féltve őrzöm mindazt, mit szívem rejt,
A szerelmet, a vágyat, az izgalmat. Irántad.”

Szinte sokkos állapotban vártam. Vártam, hogy megszólaljon a telefonom. Nem hívtál, pedig már gondoltam, hogy közben biztosan visszaértél a lakásba.

Megérkeztem én is. Felmentem. Átöltözve ültél az ágyon és írtál valamit.

„Szia. Mit írsz?”

„A naplómát. Csak betelt a régi füzetem, ezért lapokra kell írnom. Merre voltál?”

„A tengerparton” – nem tudtam, hogy kellett volna-e kérdeznem bármit ebben a situációban. Nem tettem. Nem tudtam mit kérdezni.

Mintha mi sem történt volna, elmentünk egy bevásárlóközpontba, de nem időztünk ott sokáig, majd pihentünk és elmentünk a tengerpartra egy étterembe vacsorázni. Nem igazán beszélgettünk. Ott ültél velem szemben, ott ült velem szemben a nő, akit szerettem, és igazából fogalmam sem volt, hogy ki ül ott velem szemben az asztalnál.

Éreztem, hogy elveszítettelek. Messze voltál, pedig csak egy karnyújtásnyira. Reggel korán kellett kelni a santiagoói repülőgép indulása miatt. Akkor már tényleg fogalmam sem volt, hova tartunk.

A gép kongott az ürességtől. Mint a felső. Te kaptál az alkalmon és elvonultál egy sorba, ahol nem ült senki más. Lefeküdtél és végigaludtad az utat. Vagy legalábbis csukott szemmel feküdtél szinte mozdulatlanul.

Olyan ürességet éreztem, mintha teljesen egyedül ülnék a gépen. Sőt, mintha teljesen egyedül repülnék abban az órában az egész világon, mintha csak én egy személyben léteznék abban az adott pillanatban a felhők felett.

Nagyon szép részek felett repültünk akkor. Sajnáltam, hogy nem tudtuk megosztani a gondolatainkat a tájról. De igazából azt sem tudtam, egyáltalán mi az, amit odáig megosztottunk és mi az, amit mindezek után meg tudtunk volna osztani. Nem is tudtam, merre tartunk, de lassan már azt sem, hogy honnan jöttünk.

Amerre a szem ellátott, mezőgazdasági területet lehetett látni. Onnan föntről olyan parányinak néztek ki az egyes színek által elhatárolt részek, hogy szinte ugróiskola kockáinak gondolná az ember. De nem is ez volt az érdekes, hanem, hogy tengerpart mellett volt mindez és egyetlen lakott települést nem lehetett látni. Azért nagyon ritka – főként ugye a vén kontinensen –, hogy ennyire kihasználatlan legyen a tengerpart.

Mármint nem is kihasználatlan, mert az utolsó méterig be volt vetve, csak nem a fürdőzőhelyek sorakoznak szebbnél szebb házakkal. Micsoda pazarlás, gondoltam én, mint hithű és vérbeli európai. És milyen békés volt mindez. Az egyetlen apró nyugalmat a tájból merítettem akkor.

Persze egy olyan ország, amelyik több mint 4000 kilométer tengerpartot tudhat magáénak... no, azt min-det kihasználni ilyen értelemben nehéz volna.

Mivel a következő napot – ismét – utazással töltöttük, így eléggé le voltunk strapálva, mire Santiagóba érkeztünk. Nyilván az események inkább hozzájárultak mindehhez, mint maga az utazás. Nem tudtam feldolgozni az élményeket.

És úgy éreztem, nem is lehet. Örülöm kellett volna, hogy az enyém lehetsz talán, de éreztem azt az áthághatatlan űrt, amely ott tátongott közöttünk.

* * *

Este elmentünk vacsorázni. Elvégre az volt a búcsúvacsoránk. Búcsú Chilétől és Dél-Amerikától. De legfőképp búcsú a nyomasztó emlékektől. Nekem legalábbis.

A „hogyan együnk keveset (szinte semmit) sokért (még többért!)” estét éltük át. Beültünk egy nagyon elegáns étterembe.

Már nagyon éhesek voltunk. Rendeltünk.

Majd jött a nagy meglepetés. Óriás tányéron apró falatok.

És mindez vagyonokért. Belapátoltuk azt a keveset, ami a tányéron volt – ami amúgy rendkívül ízletes volt –, majd kopogó szemekkel – és egy üveg borral a hasunkban – átmentünk egy másik étterembe.

Ott kikértük a következő fogás vacsorát, ahol – az előző étteremmel ellentétben – normális áron elegendő ételt szolgáltak fel.

Persze lehetne vitatkozni, hogy a drága első éttermes, első fogás után már megelégszik az ember kevesebbel is. Lehet, hogy így is volt, mindenesetre nagyon jólesett, hogy az első három falat után még volt a tányéromon étel.

No de, utána jött a meglepetés, ami picit ellensúlyozta az előző étterem fájdalmait... érkezett a számla, és az ételek nem voltak rajta. Mint becsületes kisdobosok, szóltunk a felszolgálónak, aki legyintett egy nagyot, és azt mondta, hogy ha nincs rajta a számlán, akkor nem kell kifizetni.

Rendben. Nem erősködtünk tovább. Javasoltad, hogy menjünk el egy szórakozóhelyre. Engem igencsak meglepett a dolog. Táncoltunk és hajnal háromkor hazatévedtünk. Örültem azért, hogy egy kicsit ki tudtunk kapcsolódni, valamelyest ismét közelebb éreztelek magamhoz.

Reggel 11-ig, vagyis délelőtt 11-ig aludtunk. Még szerencse, hogy nem tovább, mert délre már kint kellett lenni a reptéren. Gyors elkészülés és ismét irány a repülőtér. Szinte már előre köszönt nekünk a bejárat.

A reptéren a szokásos macera várt ránk. Szerettünk volna hazavinni chilei borokat, de kiderült, hogy az éppen akkor életbe lépett EU-s rendelkezés szerint már semmilyen italt nem engednek bevinni az EU-ba. Még szerencse, hogy az üzletben a pénztáros megkérdezte, hogy hova megyünk, mert nem is lett volna annál bosszantóbb, mint hogy megvegyük drágán a borokat, cipeljük őket, majd Madridban pedig szépen elveszik tőlünk.

Elgondolkodtató, hogyan szabályozzák túl az emberek életének apró részleteit, hogyan gázolnak bele a gondolataiba és cselekedeteibe. Az ajándék bor ötlete így ötlet szintjén maradt. Persze legalább így könnyebb volt a csomag – ha a pozitív oldalát próbálom fürkészni a dolognak. Ilyen és hasonló, lényegében lényegtelen dolgokról már ismét hosszasan tudtunk beszélgetni.

Nem tudtam, hogyan lesz tovább. Pár napja még biztos voltam benne, hogy egyedül utazom haza. Most pedig kettesben repültünk, de másként.

Másként, mint szerettem volna.

Azt hittem, megnyerlek magamnak. De nem én nyertem, hanem Te veszítettél. Nem szerettem az érzést.

Időben felszálltunk. Tiszta volt az ég, így ismét csodálni lehetett az Andok domborulatait. Egyszerűen hihetetlen volt az a táj, hogyan lehet egyszerre lenyűgöző és tökéletesen semmilyen. Mert tökéletesen semmilyen

volt, egy fennsík, amelyen nem terem meg semmi, egy fennsík, amerre a szem ellát, egy darab föld, mely nem jó semmire, és emberek harcoltak érte. A semmiért. De mégis olyan tökéletes, hogy azt hiszem, érdemes harcolni érte.

Viszont a repülőút tökéletesen borzasztó volt. Akkor volt a hely a sorok között, hogy egy apró gilisztát is félbe kellett volna hajtani, hogy elférjen. Egy percet sem tudtunk aludni, így nyúzottan, fáradtan érkeztünk Madridba.

Végül is akkor már – kisebb megszakításokat kivéve – napok óta úton voltunk.

De a madridi reptér egyszerűen zseniális volt. Minden reklám és kommunikációs tevékenység, amit Spanyolország tesz, egyszerűen tökéletesen célba ér.

Legalábbis, amelyekkel addig találkoztam.

És kommunikál. Kommunikál még a reptér épülete is.

Az egy dolog, hogy felismerték, hogy amennyiben egy régiós – vagy kontinentális – csomópontként szeretnének funkcionálni, akkor fejleszteni kell, fejleszteni kell, fejleszteni kell.

És megtették. A terminálok között egy metró közlekedik, ami teljesen automatizált és vezető nélkül működik. Hozza és viszi az embereket a két épület között magától, oda-vissza és oda és vissza. Ültem a legelső ablaknál – ami természetesen nem ülésre és utazásra volt kialakítva –, és élveztem, ahogyan a vezető helyén ültem – amennyiben volna vezetője.

Szerettem volna akkor a saját életemet úgy tudni irányítani, hogy az csak úgy fusson a síneken, mint a metró, amin ültünk. De nem voltak sem sínek, se vezető, se metró. Ott voltunk mi ketten, két idegen, akik azt sem tudják, honnan jöttek és merre tartanak. És még csak beszélni sem tudtunk róla, mert Te nem mondtad el, hogy mi történt valójában, és elvileg én nem is tudhattam róla. Mit kellett volna tennem ebben a helyzetben?

Hogyan segíthettem volna Neked?

Szóval, jó lett volna akkor tudni irányítani az életem, mint azt a masinát, amelyben akkor ültünk. De ahhoz nem volt sofőr. Nem volt, mert nem volt rá szükség. És éppen erről szólt a Vonnegut könyv, hogy eljön az idő, mikor a gépek teljesen átveszik a hatalmat, és már nem az ember irányítja a gépeket, hanem a gépek irányítják az emberek életét. És miért? Mert a gép nem hibázik. A gépnek nincsen – tudomásunk szerint – rossz napja, nem bántja semmi, így mindenkor tud koncentrálni és tökéleteset nyújtani. És nem csak 8 órában.

És ültünk a metróon. Vezető nincs. A gép viszont megy. Hiba nélkül. Szüntelenül.

No de, nem is ez volt az érdekes számomra a reptérben, hanem az, ahogyan az építészet kommunikál. Ahogyan megérkezik a turista, és már a reptér épülete közvetít egy imázst, amely által megtestesül, életre kel és az emberhez szól a hely szelleme.

A szerkezet erőteljesen sugallja Gaudi és Dalí építészetét (bár sohasem olvastam utána, de engem az ő munkájukra emlékeztetett), megjelennek benne olyan jellemző és jellegzetes vonások, amelyek összetéveszthetetlenül, megkérdőjelezhetetlenül és visszavonhatatlanul spanyolok.

Így kell ezt csinálni. Le a kalappal Spanyolország, tényleg.

A Madridból Bécsbe vezető út már tényleg csak levezető lett volna az elmúlt napok utazásai után. Már Bécs felett repültünk a géppel, mikor elkezdte a pilóta a leszállást.

Ereszkedünk ütemesen, úgy, ahogyan kell, mikor egyszer csak hirtelen felkapta a gép orrát a pilóta, és próbálta erőszakosan újra a magasba emelni a hatalmas súlyt. A repülő orra magaslott, de a fenekét egyszerűen nem tudta feljebb emelni a hirtelen irányváltástól. Aztán mégiscsak visszaszökelltünk a magasba.

Tudni lehetett, hogy gond volt, csak azt nem, hogy mekkora.

Emlékszel, amikor kicsit lecsillapodtak a kedélyek, a pilóta bement, hogy azért kellett most még egy kört tennünk a magasba, mert leszálláskor egy másik repülő irányt tévesztett és szembejött velünk.

„Ez azért elgondolkodtató” – hosszas csend után mondtál újra valamit nekem. „Éppen a cél előtt, 24 óra utazás után történik valami malőr... akkor már inkább az elején... pihenten. Mert a gép roncsai között sokkal jobb lett volna, ha nem lestrapáltan találunk ránk, hanem még pihent arccal.” Utáltam ezt a gondolatodat, mert igencsak morbidnak találtam. Nem szóltam semmit.

No de, szerencsére éber volt a pilóta. És lám, van szükség az emberi irányításra. Persze ha a másik gép pilótája nem hibázott volna emberi mivolta okán, akkor nem lett volna szükségünk nekünk sem pilótára, de így igen.

Tettünk egy kört, majd sikeresen landoltunk.

Ütemesen lépkedtünk a kijárat felé.

Egyszer csak kinyílt az ajtó, és annyit látunk, hogy kattognak a fényképezőgépek, repülnek a rózsák, lobognak a zászlók.

Férfiak ihram-szerű ruhákban, nők is alkalomhoz illő szerelésben. Egyetlen európai arcot sem láttunk. Hirtelen elgondolkodtam, hogy talán mégsem volt sikeres a leszállás, és valamelyik közel-keleti ország repülőterére érkeztünk. Próbáltunk kijutni és áttörni a tömegben, de nem ment.

Szinte csak nőtt a sokaság. Hömpölygött a tömeg. Emberek síró és kisírt szemekkel borultak egymás nyakába. Nagy nehezen sikerült egy fegyveres biztonsági őrig elverekedni magunkat. Eszméletlen szorongás tört rám. Megkértük, hogy egy kicsi helyet biztosítson nekünk, majd mivel nagyon kedves és megatott volt ő is, megérdeklődtük, hogy mi ez a felhajtás.

Kiderült, hogy most értek vissza Mekkába a zarándokok. Őket várták a hozzátartozók. Letisztult a kép. Nagyon különleges momentum volt, és szinte áthatott a levegőben ennek a zarándoklatnak a jelentősége és jelentése, még ha a mai időkben a közlekedési és utaztatási lehetőségek folytán már nem is olyan rendkívüli, mint régebben volt.

Egyszerre volt meghitt és gyönyörködtető, félelmetes és riasztó az éljenző, síró és boldog tömeg. Szinte magával ragadott a hit, amely összehozta ott és akkor azt az embertömeget, az áhítat, amivel a zarándokútra és a visszatérőkre tekintettek.

Rád néztem. Teljesen máshol jártál. Az elmúlt pillanatokban annyira el voltam foglalva a saját gondolataimmal, hogy teljesen megfeledkeztem arról, hogy figyeljek Rád.

Akkor hirtelen megfogtam a karodat. Akkor már órák óta egy mondatot sem beszélünk egymással. Rengeteg idő eltelt a tömegben. Azt sem tudtam, hol vagy. Attól tartottam, ott fogsz összeesni. Komolyan féltettelek. Sohasem szeretted a tömeget. Irtóztál a tömegetől.

„Milé!” Egyszerűen nem reagáltál semmire. Emlékszem tisztán, ahogyan a távolba meredtél üveges tekintettel.

Majd nagyon lassan rám néztél. Mondani akartál valamit, de nem tudtál. Teljesen átszellemülten álltál ott a tömeg közepén. Körbeforogtál. Kapkodtál a fejed.

Talán egy perc is eltelhetett, mire felém fordultál, odahajoltál, megfogtad a karom, és nagyon halkán és lassan a fülembe súgtad:

„El kell mennem.”

Tudtam, hogy komolyan mondasz és azt is tudtam, hogy nem látalak többet. Tudtam, hogy az istentelen nagy hited nem hagyja Téged, hogy ne a szerelmed mellett élj. Akárhogyan is. Akármilyen körülmények között is. Amennyire ezt a lehetőségek megengedik. De közel hozzá.

Megfogtam a kezéd, végigsimítottam, visszaengedtem a tested mellé. Megérintettem az arcod és hagytalak

elmenni.

Elengedtelek.

Megfordultál és elmentél ahhoz az ablakhoz, ahol a repülőjegyeket árulták. Leültem a bőröndömre, elővettem a táskámból a verseidet és újra olvastam az utolsó oldalt.

„Gyötrelmes fájdalom az érzelmek hálójából nem látni a fényt, s közben ragyog az ég, és tudod, hogy ott van, de félsz, hogy minden mozdulatoddal megremeg az éj és ellepi végleg azt, mit szépnek és igaznak vélsz.

Nem mozdulsz. Vársz. Ellep a csend.

Nem látod már a fényt, mely magával ragad, s kitép karjaiból, ami már rég magába zárt, csendes, hús melegét nem érzed már, csak a Hold tömegét, feszít és széttép friss lángokkal és a vágy, melynek küszöbén élsz és félsz, hogy valóra váltsd mindazt, mi életben tart, a remény.”

„Szertefoszlott álmaink árnyékában zakatol a lét, S ki tudja még, hogy lesz-e táj, hol ábránd és valóság egymásra talál, s felkarolja szárnyaitól fosztott nap sugarát, hogy beragyogja a vágy. Talán útjára talál mindaz, mit szívünk magába zárt, mert mélyen és szorosan kattann a zár.”

Láttalak elmenni. Láttam az utolsó lépteid és örökre látni fogom.

Szeretlek, Milé.

UTÓSZÓ

Mert bármennyi mérföldre vagy tőlem, itt vagy velem.